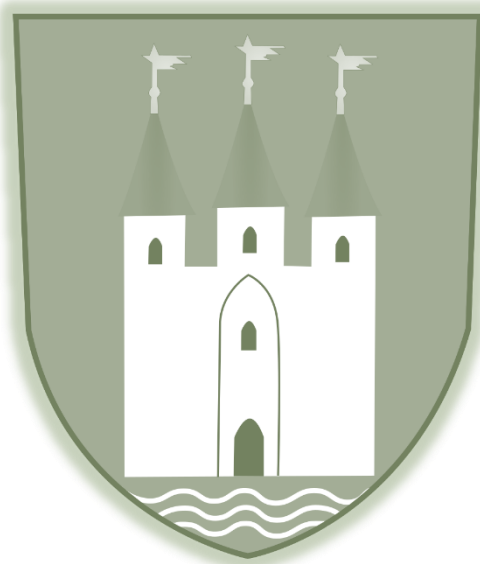

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY KORFANTÓW

AUTOR: PATRYCJA GRABA

Patrycja Graba

DATA SPORZĄDZENIA PROGNOZY : STYCZEŃ 2025

SPIS TREŚCI	3
I. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
I.1. ZAWARTOŚĆ ORAZ GŁÓWNE CELE PLANU OGÓLNEGO	5
I.2. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
II. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	13
III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	15
IV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	16
V. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	17
V.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE	17
V.2. SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENU	19
V.3. GLEBY	21
V.4. ZŁOŻA KOPALIN	22
V.5. WODY PODZIEMNE I POWIERZCHNIOWE	22
V.6. ZAGROŻENIE POWODZIOWE	27
V.7. WARUNKI KLIMATYCZNE	29
V.8. WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE	29
V.9. KLIMAT AKUSTYCZNY	32
V.10. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	33
V.11. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	33
VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	34
VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	

VIII.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	39
VIII.1.	ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	40
VIII.2.	ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA	40
VIII.3.	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	41
VIII.4.	ODDZIAŁYWANIE NA WODY	42
VIII.5.	ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE I KLIMAT	43
VIII.6.	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I KRAJOBRAZ	44
VIII.7.	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	45
VIII.8.	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI ORAZ DOBRA MATERIALNE	45
VIII.9.	PODSUMOWANIE	46
IX.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	47
X.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	48
XI.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	49
XII.	SPIS ILUSTRACJI	50
XIII.	SPIS AKTÓW PRAWNYCH	50
	OŚWIADCZENIE AUTORA	51

I. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

I.1. ZAWARTOŚĆ ORAZ GŁÓWNE CELE PLANU OGÓLNEGO

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko **projektu planu ogólnego gminy Korfantów**, opracowanego na podstawie Uchwały nr VIII/50/2024 z dnia z dnia 23 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Korfantów.

Plan ogólny obejmuje cały obszar administracyjny gminy Korfantów i dzieli go w sposób rozłączny na następujące strefy planistyczne:

- 1) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW),
- 2) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ),
- 3) strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ),
- 4) strefa usługowa (SU),
- 5) strefa gospodarcza (SP),
- 6) strefa produkcji rolniczej (SR),
- 7) strefa infrastrukturalna (SI),
- 8) strefa zieleni i rekreacji (SN),
- 9) strefa cmentarzy (SC),
- 10) strefa otwarta (SO),
- 11) strefa komunikacyjna (SK).

W analizowanym dokumencie **strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW)**, **strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ)** oraz **strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ)** wyznaczono:

- na obszarach objętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które przewidują przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej,
- wyznaczonych w planie ogólnym obszarach uzupełnienia zabudowy (OUZ) ,
- obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie.

Wyznaczenie stref planistycznych innych niż mieszkaniowe, zostało przeprowadzone w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego wykorzystania istniejących zasobów przestrzennych. Podstawą analizy, oprócz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego były dane z rejestru ewidencji gruntów i budynków, przeprowadzona inwentaryzacja w terenie oraz wnioski złożone w procedurze, w których postulowano o przeznaczenie terenów pod strefy planistyczne umożliwiające realizację konkretnych funkcji.

Zidentyfikowano więc obszary o przeznaczeniu pod zabudowę usługową, produkcyjną i produkcję rolniczą.

Strefy usługowe (SU) i strefy gospodarcze (SP) zlokalizowano głównie na obszarach z istniejącą zabudową usługową i produkcyjną oraz na terenach przeznaczonych na ten cel w miejscowych planach zagospodarowania

przestrzennego. **Strefy produkcji rolniczej (SR)** wyznaczono na terenach z istniejącą i projektowaną niemieszkalną zabudową związaną z rolnictwem.

Ponadto w planie ogólnym wyznaczono **strefy cmentarzy (SC)** na terenach zajętych przez cmentarze i ich planowanych rozszerzeniach, a także **strefy zieleni i rekreacji (SN)** dla terenów rekreacyjnych oraz takich, dla których planuje się przeznaczenie pod zieleń urządzoną i rekreację.

Zdecydowaną większość powierzchni gminy stanowią **strefy otwarte (SO)** – obejmujące grunty rolne (z zakazem zabudowy), lasy, tereny zieleni naturalnej, ciek wodne i obszary komunikacji.

Jako **strefy komunikacji (SK)** zakwalifikowano tereny istniejących dróg głównych.

W planie wyznaczono **strefy infrastrukturalne (SI)** na terenach zajętych przez istniejące lub planowane tereny infrastruktury technicznej. Dodatkowo, w ramach stref infrastrukturalnych (SI) oznaczono ważniejsze drogi niższego rzędu. Takie podejście pozwoliło na lepsze zobrazowanie układu komunikacyjnego gminy – widoczna jest jego struktura przestrzenna, stanowiąca istotny element powiązań funkcjonalnych jednostek osadniczych.

Zgodnie z przepisami *ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [1], gminne standardy urbanistyczne obejmują **gminny katalog stref planistycznych** oraz fakultatywnie mogą obejmować **gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej**.

W ramach opracowywania planu ogólnego dokonano ustaleń w zakresie **gminnego katalogu stref planistycznych**, który stanowi obowiązkowy element gminnych standardów urbanistycznych.

W katalogu tym określono:

- **profile funkcjonalne dla każdej strefy planistycznej,**
- **wartości parametrów urbanistycznych** w odniesieniu do stref planistycznych wskazanych w art. 13c ust. 2 pkt 1–7 *ustawy* [1], tj. maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy;
- **minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej** dla stref wymienionych w art. 13c ust. 2 pkt 1–10 *ustawy* [1].

	Nazwa strefy	maksymalna nadziemna intensywności zabudowy	maksymalna wysokość zabudowy	maksymalny udział powierzchni zabudowy	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
1	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	●	●	●	● 30%
2	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	●	●	●	● 30%
3	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	●	●	●	● 30%
4	strefa usługowa	●	●	●	● 30%
5	strefa gospodarcza	●	●	●	● 20%
6	strefa produkcji rolniczej	●	●	●	● 30%
7	strefa infrastrukturalna	○	○	○	● 20%
8	strefa zieleni i rekreacji	○	○	○	● 50%
9	strefa cmentarzy	○	○	○	● 30%
10	strefa otwarta	○	○	○	○

11	strefa komunikacyjna	☐	☐	☐	☐
----	----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Parametry te zostały dostosowane do lokalnych uwarunkowań przestrzennych, krajobrazowych i środowiskowych, jak również do istniejącego i przewidywanego zagospodarowania przestrzennego.

W niniejszym planie ogólnym **nie ustalono gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej**, co wynika ze specyfiki gminy miejsko-wiejskiej oraz ograniczeń systemowych i funkcjonalnych w zakresie dostępności tej infrastruktury.

Zgodnie z art. 13i ust. 1 *ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [1], gminne standardy urbanistyczne mogą obejmować standardy dostępności infrastruktury społecznej – nie jest to jednak obowiązek. W przypadku gmin miejsko-wiejskich ustalanie takich standardów często nie jest możliwe do skutecznego wdrożenia ze względu na:

- **rozproszony charakter osadnictwa**, co powoduje znaczne odległości między poszczególnymi miejscowościami, a co za tym idzie – trudności w spełnieniu określonych progów dostępności;
- **niższą gęstość zaludnienia** i związany z tym ograniczony potencjał inwestycyjny w infrastrukturę społeczną;
- **dominującą funkcję rolniczą** wielu terenów, która wyklucza koncentrację zabudowy wymagającą określonych poziomów obsługi;
- **brak lokalizacji niektórych typów obiektów infrastruktury społecznej**, takich jak np. domy kultury, biblioteki, posterunki policji czy ambulatoria POZ w większości mniejszych miejscowości.

Głównym celem opracowania planu ogólnego gminy Korfantów było zapewnienie spójnych, przejrzystych i długofalowych ram prowadzenia lokalnej polityki przestrzennej. Dokument ten stanowi podstawowe narzędzie kształtowania ładu przestrzennego na poziomie gminnym, z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców, uwarunkowań środowiskowych, społecznych i gospodarczych, a także zgodności z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym.

Plan ogólny zastępuje dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Na podstawie planu ogólnego sporządzane będą miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Normy zawarte w planie ogólnym mają na celu wskazanie ram, w jakich ma się mieścić docelowe zagospodarowanie – nie są one tożsame ze szczegółowymi rozwiązaniami projektowymi na kolejnych etapach procesu planistycznego, lecz wyznaczają granice, w których te rozwiązania będą przyjmowane. Plan ogólny jest dokumentem elastycznym - przyjmowane ustalenia pozostawiają projektantom możliwość wariantowania niektórych rozwiązań na etapie planów miejscowych.

Podsumowując, wyznaczenie stref planistycznych w planie ogólnym gminy Korfantów zostało przeprowadzone w sposób zgodny z przepisami prawa, oparty na analizach przestrzennych i uwarunkowaniach lokalnych. Celem przyjętych rozwiązań jest zapewnienie ładu przestrzennego, efektywnego wykorzystania dostępnych zasobów przestrzeni oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju gminy.

I.2. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy ustalaniu planu ogólnego uwzględniono uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wskazane w art. 13b. *ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [1]:

- politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego;
- ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- znajdujące się na obszarze gminy:
  - formy ochrony przyrody oraz ich otuliny;
  - obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału;
  - obszary gruntów zmeliorowanych;
  - tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy;
  - strefy ochronne ujęć wody;
  - obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych;
  - tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi;
  - udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji;
  - obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej;
  - zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w *ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* [2] lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej;
  - obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne;
  - tereny zamknięte i ich strefy ochronne;
  - obszary ograniczonego użytkowania;
  - obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
  - obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji;
  - obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją;
  - grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III oraz grunty leśne;
  - zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
  - obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego;
- rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu;
- rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe;
- opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska* [3];
- zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

W związku z powyższym, dokumentami powiązanymi, które analizowano przy ustalaniu planu ogólnego były:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KORFANTÓW DO 2020 ROKU PRZYJĘTA UCHWAŁĄ NR V/25/2015 RADY MIEJSKIEJ KORFANTÓW Z DNIA 25 LUTEGO 2015 R., PRZEDŁUŻONĄ OKRESEM OBOWIĄZYWANIA DO 2030 R. UCHWAŁĄ NR XXI/210/2020 RADY MIEJSKIEJ W KORFANTOWIE Z DNIA 29 LIPCA 2020 R.

Na terenie gminy Korfantów obowiązuje **Strategia Rozwoju Gminy Korfantów do 2020 roku**, przyjęta uchwałą Nr V/25/2015 Rady Miejskiej w Korfantowie z dnia 25 lutego 2015 r., której **okres obowiązywania został przedłużony do 2030 r.** uchwałą Nr XXI/210/2020 Rady Miejskiej w Korfantowie z dnia 29 lipca 2020 r. Strategia stanowi dokument o charakterze kierunkowym, określający podstawowe cele i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i gminy Korfantów.

W Strategii sformułowano wizję rozwoju gminy, zgodnie z którą *Ziemia Korfantowska* ma być obszarem zrównoważonego rozwoju gospodarczego, otwartym na współpracę, zamieszkałym przez zdrowe, wykształcone, nowoczesne, aktywne, gospodarne i kulturalne społeczeństwo, funkcjonujące w bezpiecznym, czystym i bogatym środowisku. Wizja ta została rozwinięta poprzez misję gminy, ukierunkowaną na tworzenie miejsca przyjaznego mieszkańcom, atrakcyjnego dla turystów i inwestorów, zapewniającego wysoką jakość usług publicznych oraz zrównoważone wykorzystanie dostępnych zasobów.

Realizacji przyjętej wizji i misji służą cztery cele strategiczne, obejmujące:

- rozwój miasta i gminy Korfantów w oparciu o funkcję centrum rehabilitacyjno-leczniczego,
- podniesienie jakości świadczonych usług publicznych,
- tworzenie atrakcyjnych warunków rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa,
- rozwój infrastruktury technicznej.

Cele te wyznaczają ogólne kierunki działań samorządu i odnoszą się do rozwoju społecznego, gospodarczego oraz infrastrukturalnego gminy. Strategia Rozwoju Gminy Korfantów **nie zawiera jednak modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy ani ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania oraz prowadzenia polityki przestrzennej**, o których mowa w aktualnie obowiązujących przepisach art. 10e *ustawy o samorządzie gminnym* [7].

Zgodnie z art. 51 *ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* [8], ustalenia pierwszego planu ogólnego gminy określa się z uwzględnieniem polityki przestrzennej gminy określonej w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego wyłącznie w przypadku, gdy gmina dysponuje strategią, której opracowanie zostało wszczęte od dnia wejścia w życie tej *ustawy*[8]. Strategia Rozwoju Gminy Korfantów nie spełnia powyższego warunku, a ponadto nie zawiera modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy ani ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania oraz prowadzenia polityki przestrzennej, o których mowa w aktualnie obowiązujących przepisach.

W związku z powyższym polityka przestrzenna gminy określona w Strategii Rozwoju Gminy Korfantów nie podlegała bezpośredniemu uwzględnieniu przy sporządzaniu planu ogólnego. Jednocześnie ogólne cele rozwojowe i kierunki działań wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Korfantów zostały uwzględnione pośrednio, poprzez przyjęcie rozwiązań planistycznych sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi gminy, poprawie jakości życia mieszkańców, rozwojowi infrastruktury technicznej i społecznej oraz wzmocnieniu lokalnego potencjału gospodarczego.

Projekt planu ogólnego gminy Korfantów został opracowany z uwzględnieniem postulatów zawartych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPW), przyjętego Uchwałą nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.

Zadaniem planu zagospodarowania przestrzennego województwa jest m.in. określenie sposobu organizacji struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu sprzyjającej realizacji ustalonych celów rozwojowych, z uwzględnieniem uwarunkowań, szans i zagrożeń wynikających ze zróżnicowanych cech przestrzeni województwa oraz potrzeb zapewnienia uporządkowanego rozwoju przestrzennego i ładu w zagospodarowaniu.

Przyjęty model struktury funkcjonalno-przestrzennej (model policentrycznego rozwoju) pozwala wyznaczyć odpowiednie polityki przestrzenne służące kształtowaniu tej struktury w sposób zgodny z ustalonymi celami i priorytetami społecznymi zapisanymi w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego 2020 oraz zdiagnozowanymi wyzwaniami i celami rozwoju przestrzennego. Plan zakłada, że kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej wymagać będzie realizacji poniższych polityk przestrzennych:

- 1) Podwyższenia konkurencyjności struktury przestrzennej województwa;
- 2) Poprawy dostępności transportowej województwa;
- 3) Kształtowania struktur przestrzennych wzmacniających jakość środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych województwa;
- 4) Kształtowania atrakcyjności turystycznej przestrzeni województwa;
- 5) Opieki i ochrony nad zasobami dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej;
- 6) Rozwoju infrastruktury technicznej;
- 7) Wzmocnienia odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;
- 8) Wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich;
- 9) Poprawy ładu przestrzennego.

W celu zapewnienia spójności z ustaleniami planu województwa, plan ogólny gminy Korfantów uwzględnia jego politykę przestrzenną poprzez:

- wyznaczenie zróżnicowanych stref funkcjonalnych umożliwiających rozwój działalności mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej, adekwatnie do lokalnych uwarunkowań przestrzennych i infrastrukturalnych gminy, przy jednoczesnym zachowaniu podstawowej funkcji rolniczej obszaru,
- uwzględnienie istniejących i planowanych powiązań komunikacyjnych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym wyznaczając strefy komunikacyjne (SK) oraz infrastrukturalne (SI)
- ograniczenie ekspansji zabudowy na obszary cenne przyrodniczo, rolniczo i krajobrazowo oraz zachowanie ciągłości systemów przyrodniczych, wyznaczając rozległe strefy otwarte (SO) z zakazem zabudowy,
- ochronę walorów krajobrazowych oraz umożliwienie rozwoju funkcji rekreacyjnych i turystycznych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, wyznaczając strefy zieleni i rekreacji (SN) porządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, ograniczenie rozproszenia zabudowy oraz wyznaczenie czytelnych zasad zagospodarowania terenów.

Przyjęte w projekcie planu ogólnego rozwiązania przestrzenne stanowią uszczegółowienie i lokalną realizację polityk przestrzennych województwa, pozostając w zgodzie z ustaleniami PZPW oraz celami rozwoju regionalnego

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO, PRZYJĘTY UCHWAŁĄ NR XIV/158/2025 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z DNIA 25 MARCA 2025 R.

Audyt Krajobrazowy Województwa Opolskiego, przyjęty Uchwałą nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 marca 2025 r. to nowe narzędzie polityki przestrzennej na obszarze województwa opolskiego, ukierunkowane na ochronę, gospodarowanie i planowanie przestrzeni w aspekcie krajobrazowym.

Audyt identyfikuje, charakteryzuje i ocenia wszystkie krajobrazy województwa wskazując te, które mają dla społeczności najwyższe wartości, tzw. krajobrazy priorytetowe. Audyt wskazuje również zagrożenia dla krajobrazów oraz rekomendacje dotyczące ich ochrony i zagospodarowania. Dokument stanowi istotną podstawę do planowania przestrzennego na poziomie gminnym.

Na terenie gminy Korfantów, w jej północnej części wyznaczony został **krajobraz priorytetowy**: Bory Niemodlińskie (kod: 116-318.55-01) w ramach którego proponuje się utworzenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Topiel”.

Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów do realizacji na poziomie lokalnym to między innymi:

- zachowanie dotychczasowego sposobu przeznaczenia i użytkowania terenu, z zachowaniem mozaiki terenów leśnych, rolno-łąkowych i wodnych,
- nielocalizowanie zabudowy związanej z trwałą wycinką lasu i odlesieniem gruntów w celu zapobiegania fragmentacji siedlisk leśnych, za wyjątkiem służącej celom turystyczno-rekreacyjnym oraz budowie obiektów i urządzeń służących celom gospodarki leśnej, ochronie przyrody, ochronie przeciwpożarowej oraz przeciwpowodziowej,
- zmiany w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów i zasadach ich zagospodarowania zgodnie z obowiązującymi gminnymi aktami planowania przestrzennego,
- utrzymanie i rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, z ukierunkowaniem ruchu turystycznego oraz czytelnym oznakowaniem szlaków turystyki pieszej, rowerowej i konnej,
- zagospodarowanie terenu i prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z ustaleniami planu urządzenia leśnego Nadleśnictwa Tułowice i Nadleśnictwa Prószków, ze szczególnym uwzględnieniem ciągłości i zrównoważonego wykorzystania lasu oraz dostosowania drzewostanów do zmieniających się warunków klimatycznych,
- ochrona wyróżników krajobrazowych obszaru i zapewnienie trwałości funkcjonowania rezerwatów przyrody, w tym rezerwatu „Blok”.

Ponadto audyt wskazuje na terenie gminy Korfantów obszar rekomendowany do objęcia formą ochrony przyrody w postaci zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Topiel”.

Ustalenia planu ogólnego gminy Korfantów uwzględniają rekomendacje i wnioski zawarte w Audycie Krajobrazowym Województwa Opolskiego, w szczególności w odniesieniu do krajobrazu priorytetowego Bory Niemodlińskie. W granicach obszaru objętego krajobrazem priorytetowym plan ogólny zachowuje dotychczasowe

kierunki zagospodarowania terenów, wynikające z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, bez wprowadzania nowych funkcji mogących prowadzić do fragmentacji krajobrazu leśnego. Przyjęte strefy planistyczne sprzyjają utrzymaniu mozaiki terenów leśnych, rolno-łąkowych i wodnych oraz umożliwiają rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych w formach zgodnych z charakterem krajobrazu.

Plan ogólny uwzględnia również potrzebę ochrony wyróżników krajobrazowych, zachowania ciągłości kompleksów leśnych oraz realizacji zagospodarowania zgodnie z zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej.

W odniesieniu do obszaru wskazanego w audycie jako proponowany do objęcia formą ochrony przyrody – zespołem przyrodniczo-krajobrazowym „Topiel” – plan ogólny nie wprowadza ustaleń przesądzających o ustanowieniu tej formy ochrony, zachowując jednak funkcje i kierunki zagospodarowania sprzyjające ochronie wartości przyrodniczo-krajobrazowych tego obszaru, poprzez ustalenie strefy otwartej (SO), bez wyznaczania dodatkowych profili funkcjonalnych.

Plan ogólny nie wprowadza nowych kierunków zagospodarowania na tym obszarze, zapewniając zgodność z rekomendacjami audytu krajobrazowego oraz obowiązującymi przepisami odrębnymi.

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFIKNE PODSTAWOWE NA POTRZEBY PLANU OGÓLNEGO GMINY KORFANTÓW

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, sporządzone na potrzeby planu ogólnego gminy Korfantów, stanowiło jeden z kluczowych dokumentów źródłowych, umożliwiających określenie ograniczeń przyrodniczych, identyfikację walorów środowiskowych oraz wyznaczenie kierunków zagospodarowania zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju. Opracowanie stanowiło podstawę do oceny przydatności terenów pod rozwój funkcji zabudowy oraz określenia ograniczeń wynikających z potrzeby zachowania równowagi przyrodniczej, co miało wpływ na sposób wyznaczenia stref planistycznych i kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej w planie ogólnym.

OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE GMINY KORFANTÓW

Analiza wykazała, że gmina Korfantów w całości objęta jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które stanowiły podstawę do przypisania odpowiednich stref planistycznych w planie ogólnym. Uwzględniono w nich istniejące ustalenia dotyczące przeznaczenia terenów oraz parametrów urbanistycznych. Dzięki temu zapewniono ciągłość polityki przestrzennej oraz spójność pomiędzy planem ogólnym a obowiązującymi aktami prawa miejscowego.

POZOSTAŁE DOKUMENTY, MATERIAŁY PLANISTYCZNE I OPRACOWANIA ŚRODOWISKOWE ORAZ BRANŻOWE

Pozostałe dokumenty, materiały planistyczne i opracowania środowiskowe oraz branżowe, które zawierały istotne informacje o uwarunkowaniach przestrzennych i środowiskowych gminy pozwoliły na zidentyfikowanie i uwzględnienie uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy wskazanych w art. 13b. *ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [1].

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [4] wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nysie z prośbą o **uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie** oddziaływania na środowisko planu ogólnego gminy Korfantów.

Pismem nr WOOŚ.411.1.116.2024.PM z dnia 10.12.2024 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Opolu uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Korfantów. W piśmie RDOŚ wskazał, że:

- przy wypełnianiu zapisów art. 51 ust. 2 pkt 2 lit a) i b) (określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem), należy uwzględnić przede wszystkim różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, cenne siedliska przyrodnicze oraz korytarze ekologiczne,
- należy scharakteryzować i ocenić istniejący sposób zagospodarowania obszaru objętego postanowieniami projektowanego dokumentu oraz przedstawić te informacje na załączniku graficznym,
- przy opisie stanu środowiska oraz ocenie przewidywanych oddziaływań, należy szczególnie uwzględnić:
  - a) formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2024 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.), według danych ujętych w centralnym rejestrze form ochrony przyrody (<https://crfop.gdos.gov.pl/>);
  - b) stanowiska i siedliska chronionych gatunków oraz siedliska przyrodnicze: w oparciu np. o badania terenowe, opracowania ekofizjograficzne, wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przedmiotowego terenu przeprowadzonej na etapie sporządzania prognozy oraz dane zgromadzone w bazie przyrodniczej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu – udostępnienie na wniosek zainteresowanego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [4] – DZIAŁ II Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie (Rozdział 1 i 2);
  - c) proponowane formy ochrony przyrody: w oparciu o dane zamieszczone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, z uwzględnieniem zweryfikowanych danych ujętych w opracowaniu – „Ekspertyza kierunków rozwoju sieci opolskich rezerwatów przyrody” z 2021 r. udostępnianym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu na wniosek zainteresowanego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [4] – DZIAŁ II Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie (Rozdział 1 i 2);
  - d) korytarze ekologiczne – w oparciu o dane zamieszczone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego oraz dane Geoserwisu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (<http://geoserwis.gods.gov.pl/>),

a także:

- należy dokonać oceny stopnia zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do obowiązujących w ich granicach zakazów, określonych m.in. w aktach powołujących/ustanawiających te formy ochrony oraz w odniesieniu do celów ochrony/działań ochronnych wskazanych w planach ochrony rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i planach zadań ochronnych obszarów Natura 2000,
- w przypadku położenia terenu objętego postanowieniami projektowanego dokumentu w obszarze o wysokich/szczególnie wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu, wskazanym w dokumencie:
  - pn. „Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony” (K. i K. Badora, Opole 2006) w prognozie należy uwzględnić zapisy ww. waloryzacji. Opracowanie jest udostępniane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu na wniosek zainteresowanego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [4] – DZIAŁ II Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie (Rozdział 1 i 2);
  - pn. „Audyty krajobrazowe województwa opolskiego” (obecnie projekt dokumentu) w prognozie należy uwzględnić zapisy ww. audytu.
- w przypadku planowanego sposobu zagospodarowania terenu na cele związane z realizacją przedsięwzięć z zakresu fotowoltaiki i energetyki wiatrowej w projekcie dokumentu należy zamieścić następujące sformułowanie: Realizacja przedsięwzięć z zakresu fotowoltaiki i energetyki wiatrowej będzie możliwa jeżeli przeprowadzone ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, której konieczność przeprowadzenia stwierdzono w toku prowadzonego, w trybie ustawy ooś, postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych oddziaływaniach, wykaże brak negatywnego oddziaływania na awifaunę, chiropterofaunę i krajobraz.

Pismem nr NZ.9022.1.247.2024.HW z dnia 27 listopada 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nysie uzgodnił i określił stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego gminy Korfantów, wskazując na konieczność zgodności z wymaganiami zawartymi w art. 51 ust 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [4].

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [1] w celu oceny aktualności planu ogólnego i planów miejscowych burmistrz dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania, z uwzględnieniem wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego. Burmistrz przekazuje Radzie Miejskiej wyniki analiz, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada Miejska podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planu ogólnego i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, podejmuje działania mające na celu ich zmianę w całości lub części.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [4] organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Ze względu na ogólny, ramowy charakter planu ogólnego, jego oddziaływanie na środowisko jest pośrednie i następuje poprzez akty niższego rzędu – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które są sporządzane na jego podstawie, uszczegóławiając przeznaczenia i ustalając konkretne wskaźniki zabudowy dla poszczególnych terenów.

W celu oceny skutków realizacji ustaleń planu ogólnego, zaleca się:

- wykorzystywanie danych zawartych w raportach o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska, opracowywanych przez instytucje i jednostki odpowiedzialne za monitorowanie stanu środowiska, w tym m.in. jednostki administracji rządowej i samorządowej (np. zarządy gospodarki wodnej, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie), Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, a także inne wyspecjalizowane jednostki eksperckie;
- uwzględnianie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska, w szczególności w zakresie jakości powietrza, stanu gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych;
- analizę tendencji zmian stanu środowiska w perspektywie długofalowej oraz określanie kierunków działań na rzecz jego ochrony;
- w razie wystąpienia istotnych zmian lub zagrożeń dla środowiska – przeprowadzenie pogłębionych analiz oraz rewizję ustaleń planu ogólnego, w tym ewentualne zainicjowanie jego zmiany.

Monitoring skutków środowiskowych realizacji postanowień planu ogólnego powinien być prowadzony równoległe z oceną aktualności planu ogólnego i planów miejscowych, w celu zwiększenia ich zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju i celami ochrony środowiska.

IV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 51 ust. 2, pkt 1) lit. d) *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [4] prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko. Na obszarze opracowania **nie odnotowuje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania** na środowisko z uwagi na położenie Gminy Korfantów w znacznej odległości od granic kraju. Ewentualne oddziaływanie ma charakter lokalny o niewielkim zasięgu, ograniczony do terytorium gminy oraz jej bezpośredniego otoczenia. W związku z powyższym brak jest podstaw do stwierdzenia, iż ustalenia planu mogłyby wywoływać oddziaływania przekraczające granice państwa.

V. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

V.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE

Gmina Korfantów jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa opolskiego, w powiecie nyskim. Sąsiaduje z gminami:

- Biąta (powiat prudnicki),
- Prudnik (powiat prudnicki),
- Nysa (powiat nyski),
- Łambinowice (powiat Nyski),
- Tułowice (powiat opolski),
- Prószków (powiat opolski).

Głównym ośrodkiem gminy jest miasto Korfantów, ponadto w skład gminy miejsko-wiejskiej wchodzi 23 sołectwa: Borek, Gryżów, Jegielnica, Kuropas, Kuźnica Ligocka, Myszowice, Niesiebudowice, Piechocice, Pleśnica, Przechód, Przydroże Małe, Przydroże Wielkie, Puszcza, Rączka, Rynarcice, Rzymkowice, Stara Jamka, Ścinawa Mała, Ścinawa Nyska, Węża, Wielkie Łąki, Włodary, Włostowa.

Teren gminy Korfantów jest dobrze skomunikowany, w bliskim sąsiedztwie (na północ) biegnie odcinek autostrady A4, ponadto oprócz sieci dróg gminnych i lokalnych teren obsługiwany jest przez drogi znaczenia ponadlokalnego:

L.p.	Kategoria drogi	Numer drogi	Nazwa drogi / odcinek drogi
1.	Krajowa	41	Nysa-Prudnik-Granica z Czechami
2.	Wojewódzka	405	Niemodlin-Korfantów
		406	Nysa-Włostowa
		407	Nysa-Łącznik
3.	Powiatowe	1205 O	Biąta-Węża
		1524 O	Korfantów - Kuźnica Ligocka
		1525 O	Rzymkowice-Stara Jamka
		1526 O	Korfantów-Biata
		1527 O	Przydroże Wielkie-Śmicz
		1528 O	Stara Jamka-Kolonia Otocka
		1529 O	Gryżów- Jegielnica
		1530 O	Korfantów-Rudziczka – DK 41
		1531 O	Węża – Jasienica Dolna
		1532 O	Grabin-Łambinowice-Korfantów
		1555 O	Droga przez wieś Włostowa
1556 O	Przydroże Wielkie – Ligota Scinawska		

	1557 O	Droga przez wieś Kuropas
	1605 O	Domaszkowice - Wielkie Łąki - DW407
	1672 O	Wierzbęcice - Gryżów

Tabela 1. Wykaz dróg o znaczeniu ponadlokalnych na terenie gminy Korfantów (źródło: opracowanie własne)

Rysunek 1. Lokalizacja głównych elementów infrastruktury transportowej w gminie Korfantów (źródło: opracowanie własne)

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski przeprowadzonej J. Kondrackiego¹, gmina Korfantów położona jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski, na obszarze podprowincji Niziny Środkowopolskie, swoim zasięgiem obejmuje makroregion Nizina Śląska. W podziale na mezoregiony znaczna część północna gminy znajduje się na obszarze Równiny Niemodlińskiej (ok. 90% powierzchni), pozostała – południowa – na obszarze Płaskowyżu Głubczyckiego.

Równina niemodlińska wyróżnia się na tle innych jednostek fizycznogeograficznych ze względu na zespół czynników, które miały wpływ na jej rozwój, w tym m.in. procesy denudacyjne, które warunkują wyrównywanie i stopniowe obniżanie powierzchni terenu: wietrzenie, erozje i ruchy masowe z terenów górskich oraz wyżynnych na niższe partie, jak również znaczny wpływ procesów neotektonicznych w budowaniu krajobrazu, a także obecność dużych obszarów obniżen z torfowiskami. Obszar wznosi się w części północnej od ok. 145 m.n.p.m. do ok. 255 m.n.p.m. na południowym zachodzie. Rzeźba terenu równiny Niemodlińskiej jest dość zróżnicowana, na terenach zachodnich odnaleźć można bowiem charakterystyczny Wał Niemodliński, który wynosi się ok. 30-60 metrów okalając doliny i obniżenia. Kolejne formy wałowe mniejszej skali odnaleźć można również w części północnej. Wały przeplatane są dużym obniżeniem wykorzystanym przez dolny odcinek rzeki Ścinawa Niemodlińska wraz z jej dopływami. Pozostałe obszary Równiny Niemodlińskiej centralne i południowe stanowi wysoczyzna dość słabo zróżnicowana. Szczególnie charakterystycznym terenem występującym w obrębie Równiny Niemodlińskiej są z pewnością zwarte kompleksy Borów Niemodlińskich, wraz ze swoistymi borami sosnowymi oraz enklawami kwaśnych dąbrów i buczyn. Duży areal zajmują również grunty orne.

Płaskowyż Głubczycki stanowi z kolei wysoko wzniesioną równinę lessową (w granicach Państwa wysokości w przedziale 235-260 m, po stronie czeskiej do 315 m) o krajobrazie zbliżonym do wyżynnego. Północną granicę tworzy próg denudacyjny o wysokości 20-30 m, za którym rozciągają się obszary Równiny Niemodlińskiej, z kolei w kierunku południowym od progu odnajdziemy tereny faliste i pagórkowate. To właśnie tereny faliste i pagórkowate są charakterystyczne dla rzeźby terenu Płaskowyżu, na południu dodatkowo rzeźba wzbogacona jest o wzgórzowe garby, przeplatane dolinami rzecznyymi. Płaskowyż Głubczycki wyróżnia się na tle innych mezoregionów z uwagi na jedne z najlepszych warunków glebowych dla rolnictwa w Polsce, z uwagi na urodzajne gleby czarnoziemne (pszenno-buraczane) z niskim udziałem terenów leśnych.²

V.2. SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENU

Powierzchnia gminy wynosi ok. 179,5 km².

W strukturze użytkowania terenów gminy Korfantów dość widoczny jest podział na część południową, gdzie przeważają tereny rolne oraz część północną charakteryzującą się dużą lesistością. Dość dobrze widoczny podział gminy w przestrzeni rolno-leśnej wiąże się z występowaniem w południowej części gminy gleb bardzo dobrej jakości. Występujące tam gleby mają II i III klasę bonitacyjną. Grunty klasy II stanowią ok. 2% użytków rolnych.

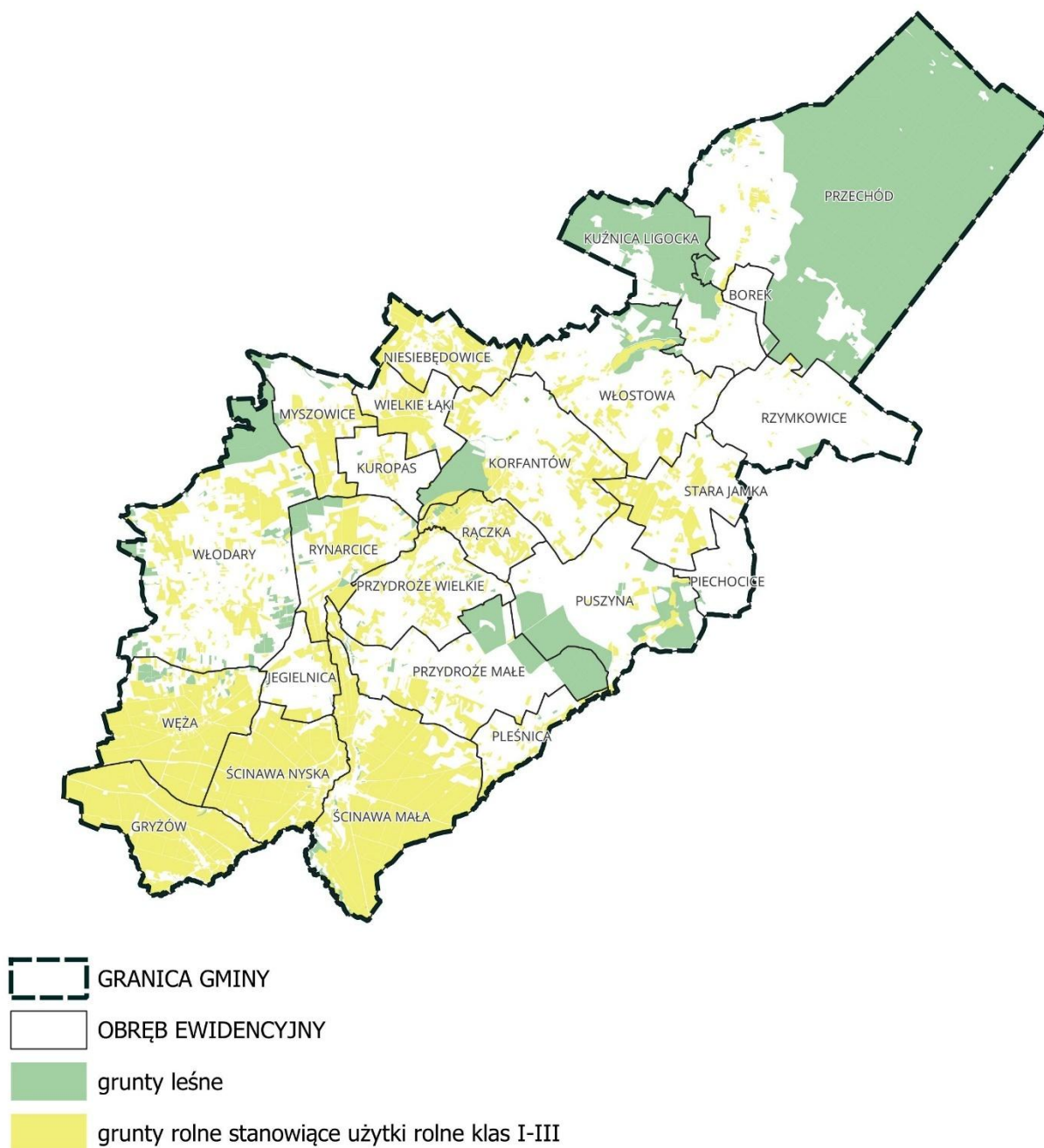
¹ Kondracki, 2000; IGiPZ PAN, 2018

² Praca zbiorowa pod redakcją: Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M, Regionalna geografia fizyczna Polski, Poznań 2021, Poznań 2021

Dominującymi klasami są grunty III, IIIa i IIIb, które stanowią ok. 35% użytków rolnych. Na terenie gminy Korfantów gleby należące do II-III klasy bonitacyjnej stanowią ok. 37% powierzchni gruntów ornych.

Grunty leśne zlokalizowane są głównie w północnej części gminy i stanowią 27% powierzchni całej gminy.

Dokładne rozmieszczenie gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne przedstawione zostały na poniższym rysunku.

Rysunek 2. Lokalizacja gruntów rolnych klas I-III oraz leśnych wyznaczonych na podstawie ewidencji gruntów i budynków (źródło: opracowanie własne)

W gminie Korfantów ład przestrzenny jest uzależniony od uwarunkowań historycznych, wynikających z rozwoju dawnych założeń osadniczych, które miały największy wpływ na obecny wygląd gminy. Historyczną osią rozwoju osadnictwa w gminie stała się dolina Ścinawy Niemodlińskiej, wzdłuż której rozwijała się większość jednostek osadniczych. Gmina charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem pod względem układu przestrzennego wsi. W południowej części gminy miejscowości cechuje skupiona i zwarta zabudowa (z wyjątkiem Włodar – zabudowa dostosowana do ukształtowania terenu), natomiast zabudowa wsi w północnej części, które rozwijały się głównie wzdłuż podstawowych szlaków jest raczej półzwarta i rozproszona (Kuźnica Ligocka, Przechód, Borek). Przeważającym układem przestrzennym w gminie są ulicówki (Kuropas, Włostowa, Pleśnica), owalnice o częściowo zatartym układzie (Gryżów, Ścinawa Mała, Ścinawa Nyska, Węża) oraz wielodrożnice (Rynarcice, Jegielnica).

Miasto Korfantów tworzy zwarty układ funkcjonalno-przestrzenny, który stał się ośrodkiem bardziej zurbanizowanym, rezygnując z zabudowań gospodarczych i wprowadzając budynki mieszkalne, usługowe i przemysłowe. W gminie występują sołectwa np. Przechód, Ścinawa Mała, Ścinawa Nyska czy Włodary, gdzie podstawową, a zarazem dominującą, funkcją stała się funkcja mieszkaniowa wraz z uzupełniającą funkcją usługową i rozwijającą się funkcją turystyczną. Mniejsze wsie to również jednostki łączące funkcje mieszkaniową z rolniczą, na przykład Kuropas, Piechocice czy Wielkie Łąki. Natomiast większość wsi posiada rolniczą funkcję, przez co charakteryzuje się zabudową wiejską, na którą składają się budynki mieszkalne i gospodarcze, a także użytki rolne, na przykład obręby Myszowice, Węża, Rzymkowice czy Rynarcice³.

V.3. GLEBY

Na obszarze gminy Korfantów występuje bardzo duże zróżnicowanie przestrzenne warunków glebowych. Wyróżnić można różne typy genetyczne gleb, w tym obszarowo najliczniejsze gleby płowe (tereny centralne) oraz rdzawe i bielicowe (tereny centralne oraz północne). Wśród gleb o dużej wartości wskazać można również gleby brunatne właściwe występujące na południu gminy w okolicach miejscowości Węża – Gryżów oraz gleby czarnoziemy zdegradowane, znajdujące się również w części południowej w sąsiedztwie miejscowości Ścinawa Nyska, Ścinawa Mała i Węża. Doliny rzeczne wyścielają w dużej mierze gleby organiczne mułowo-torfowe i torfowe.

Analizując gleby pod kątem klasyfikacji bonitacyjnej gleb ornych wskazuje się, iż na obszarze gminy największą powierzchnię zajmują gleby średnich klas. Niestety z uwagi na wysoki stopień zakwaszenia gleb (70-80%) możliwości produkcyjne są znacznie ograniczone.⁴

W celu przeprowadzenia analizy gleb pod kątem przydatności rolniczej, należy zapoznać się rozmieszczeniem przestrzennym poszczególnych kompleksów, których podział na 14 grup został opracowany przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznastwa (IUNG). Sama wiedza o bonitacji gleb nie pozwoli na zapoznanie się z lokalnym potencjałem urodzajności gleb. Kompleksy glebowo-rolnicze wydzielono biorąc pod uwagę możliwie zbliżone parametry rolnicze oraz możliwości zbliżonego użytkowania. Wydzielenie kompleksów zostało oparte na

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Korfantów z 2024 roku

⁴ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby planu ogólnego gminy Korfantów

następujących czynnikach: charakter i właściwości gleby, warunki klimatyczne, rzeźba terenu i stosunki wilgotnościowe. Wyróżniono 14 kompleksów przydatności rolniczej:

- kompleksy od 1 (pszenny bardzo dobry) – 9 (zbożowo-pastewny słaby) dla terenów wyżynnych i nizinnych,
- kompleksy 10 (pszenny górski) – 13 (owsiano-ziemniaczany górski) dla terenów górskich,
- kompleks 14 obejmuje gleby orne przeznaczone na użytki zielone, ze względu na zbyt silne uwilgotnienie

Na terenie gminy Korfantów największy odsetek gruntów ornych zajmuje kompleks przydatności gleb pszenny dobry (37,1%) – południowe tereny gminy, żytni dobry (16,9%) – występują obszarowo w części centralnej i pszenny bardzo dobry (12,6%) - północna część gminy okolice miejscowości Ścinawa Mała, Ścinawa Nyska, Gryżów i Węża. Najgorszymi glebami z przewagą gleb żytnich, w tym dużym udziałem gleb słabych i bardzo słabych, odznaczają się: obszary w północnej części gminy. Na obszarach tych występuje względnie dużo gleb ciężkich, trudnych w uprawie. Badając obszar gminy Korfantów pod kątem szkód i zanieczyszczeń środowiska, w tym zanieczyszczeń powierzchni ziemi, wskazać należy iż biorąc pod uwagę dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, prowadzącej rejestr historycznych zanieczyszczeń oraz zagrożeń i szkód w środowisku, teren analizowanego obszaru wolny jest od historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.⁵ Biorąc dodatkowo pod uwagę brak występowania udokumentowanych złóż surowców naturalnych, których obecność może wpływać na zmiany rzeźby i powierzchni terenu, stwierdzić można iż gmina Korfantów odznacza się niewielkim stopniem degradacji rzeźby terenu i powierzchni gruntów.

V.4. ZŁOŻA KOPALIN

Na terenie gminy Korfantów nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych, w związku z czym brak jest terenów i obszarów górniczych.

V.5. WODY PODZIEMNE I POWIERZCHNIOWE

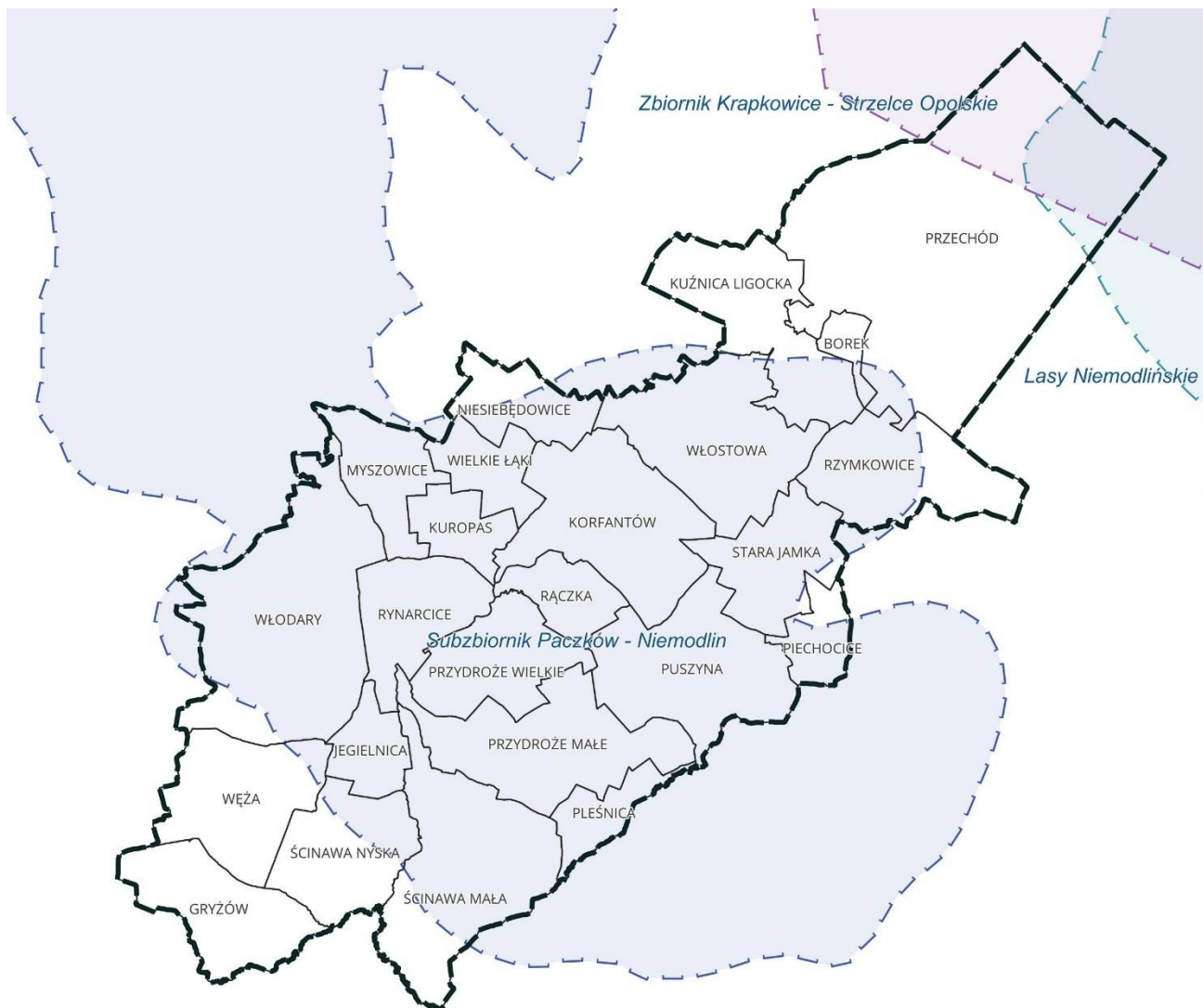
Na terenie gminy Korfantów zlokalizowane są trzy zbiorniki wód podziemnych:

- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 338 – Subzbiornik Paczków – Niemodlin,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 335 – Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 337 - Lasy Niemodlińskie.

Zbiorniki te stanowią strategiczne zasoby wód podziemnych o znaczeniu krajowym, lokalnym wykorzystywane przede wszystkim do zaopatrzenia ludności w wodę pitną, a ich ochrona jest elementem polityki wodnej państwa.

---

5 <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> - Szkody i zanieczyszczenia środowiska

- GRANICA GMINY
- OBRĘB EWIDENCYJNY
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 335 „Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie”
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 337 „Lasy Niemodlińskie”
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 338 „Subzbiornik Paczków – Niemodlin”

Rysunek 3. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych na obszarze Gminy Korfantów (źródło: opracowanie własne)

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych występujące na terenie gminy Korfantów to⁶:

Nazwa GZWP	Subzbiornik Paczków - Niemodlin
Nr GZWP	338

⁶ <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Wody-podziemne>

Ranga ZWP	główny
Powierzchnia [km2]	385,90
Stan udokumentowania	udokumentowany
Stratygrafia	Ng
Typ ośrodka	porowy
Głębokość od [m]	80
Głębokość do [m]	160
Głębokość średnia [m]	0
Rok udokumentowania	2013
Tytuł dokumentacji	Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 338 - Subzbiornik Paczków-Niemodlin

Nazwa GZWP	Lasy Niemodlińskie
Nr GZWP	337
Ranga ZWP	główny
Powierzchnia [km2]	123,06
Stan udokumentowania	udokumentowany
Stratygrafia	Ng-Q
Typ ośrodka	porowy
Głębokość od [m]	2
Głębokość do [m]	100
Głębokość średnia [m]	15
Rok udokumentowania	2011
Tytuł dokumentacji	Dokumentacja hydrogeologiczna ustalająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 337 Lasy Niemodlińskie

Nazwa GZWP	Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie
Nr GZWP	335
Ranga ZWP	główny
Powierzchnia [km2]	2160,30
Stan udokumentowania	udokumentowany

Stratygrafia	P-T1
Typ ośrodka	porowo-szczelinowy
Głębokość od [m]	29
Głębokość do [m]	765
Głębokość średnia [m]	350
Rok udokumentowania	2013
Tytuł dokumentacji	Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód podziemnych (GZWP) nr 335 "Zbiornik Krapkowice - Strzelce Opolskie"

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych na obszarze gminy Korfantów występują dwa JCWPd⁷:

- PLGW6000109, o łącznej powierzchni 4262,51 km², leżące w obszarze dorzecza Odry, region wodny: Środkowej Odry, charakteryzujące się dobrym stanem ilościowym i chemicznym,
- PLGW6000127, o łącznej powierzchni 1872,47 km², leżące w obszarze dorzecza Odry, region wodny: Górnej Odry, charakteryzujące się dobrym stanem ilościowym i słabym stanem chemicznym.

W podziale hydrograficznym obszar gminy Korfantów położony jest w obszarze dorzecza Odry, zdecydowana większość zachodniej części gminy leży w regionie wodnym Środkowej Odry, pozostała – pas wschodni w regionie wodnym Górnej Odry.

Głównym ciekim wodnym jest rzeka Ścinawa Niemodlińska – prawobrzeżny dopływ Nysy Kłodzkiej, która stanowi jednocześnie główną oś morfologiczną. Swój początek bierze w obrębie sąsiedniej gminy Prudnik, wpływając na obszar gminy Korfantów od południa, w okolicach miejscowości Gryzów. Mijając miejscowość Ścinawa Nyska rzeka poszerza swoje koryto do szerokości ok. 750 m, by ponownie na wysokości Rynarcic znów ulec przewężeniu w wyniku styczności z utworami bardziej odpornymi na erozję wodną. W części północnej gminy rzeka przyjmuje liczne dopływy, w tym największe: rzeka Kietcznica i Wierzbiański Rów. Ścinawa Niemodlińska jest podstawowym ciekim odwadniającym obszar gminy.

W odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych, obszar gminy znajduje się w dziesięciu JCWP:

- JCWP RW60001011969 - Prószkowski Potok,
- JCWP RW6000111299 - Nysa Kłodzka od zb. Nysa do ujścia,
- JCWP RW60001112899 - Ścinawa Niemodlińska od Mesznej do Nysy Kłodzkiej,
- JCWP RW6000101176869 - Rzymkowicki Rów,

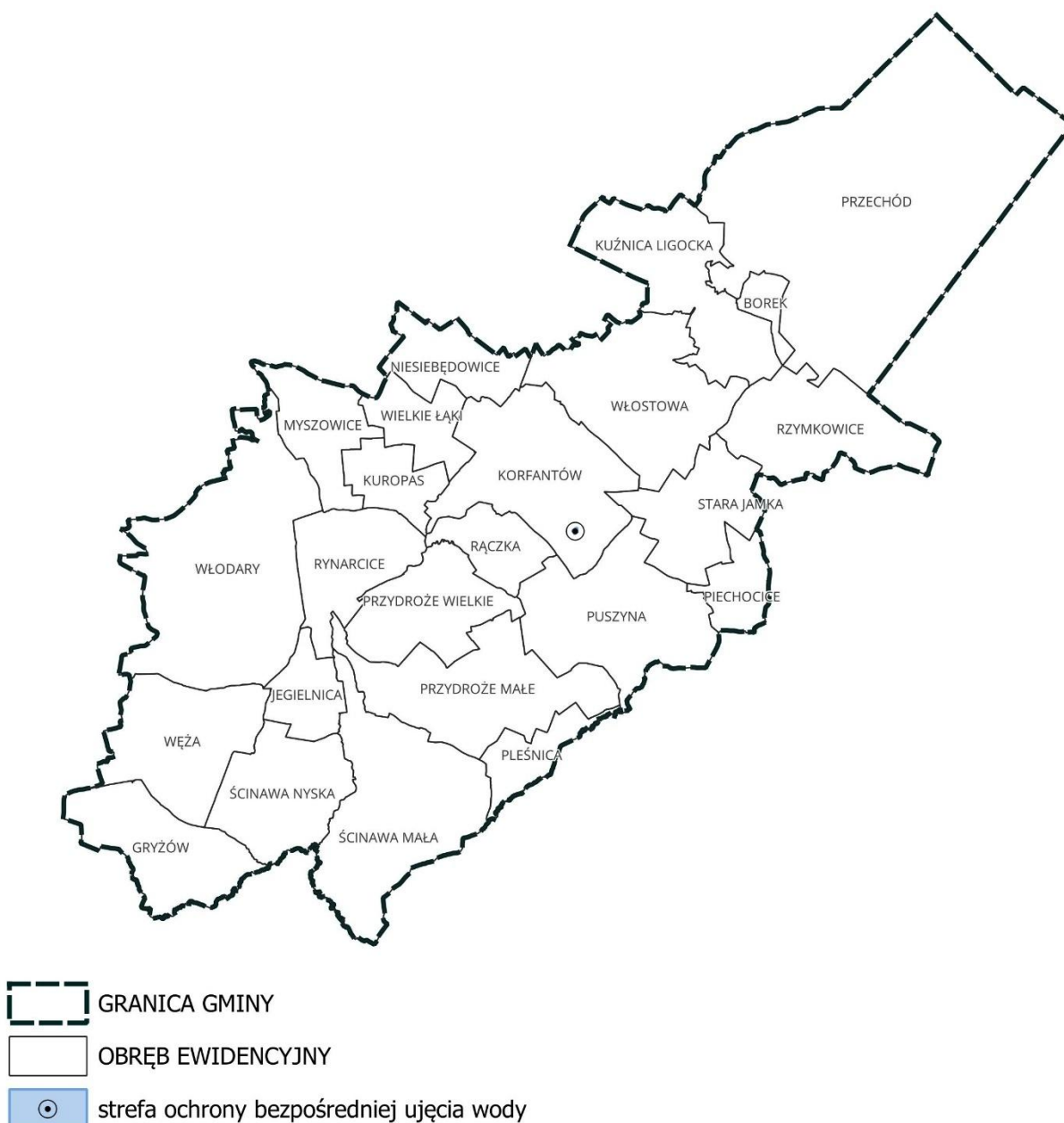
⁷ <https://www.pgi.gov.pl/psh/zadania-psh/8913-zadania-psh-jcwpd.html>

- JCWP RW6000101273899 - Młynówka Bielicka,
- JCWP RW600010128349 - Dopływ spod Pleśnicy,
- JCWP RW60001012849 - Kietcznica,
- JCWP RW60001012819 - Ścinawa Niemodlińska od źródła do Mesznej,
- JCWP RW600010117684 - Czarny Rów,
- JCWP RW6000101176819 - Biała od źródła do Śmickiego Potoku.

W odniesieniu do wód stojących, zajmują one niewielkie powierzchnie. Wyróżnić można ważniejsze zbiorniki wodne, tj. stawy i zbiorniki znajdujące się w dolinie Ścinawy Niemodlińskiej pomiędzy Włostową i Wojstajem oraz w obrębie Korfantowa i Ulianówki. Poza obszarem głównej doliny rzecznej wskazać należy również większe zbiorniki które znajdują się w granicach miejscowości Przydroże Małe, czy również w obrębie kompleksów leśnych w sąsiedztwie miejscowości Przydroże Wielkie czy w części północnej na zachód od Przechodu.

Zasoby wód podziemnych stanowiące zaopatrzenie zarówno dla ludności jak i przemysłu ujmowane są studiami wierconymi – jak ma to miejsce w przypadku gminy Korfantów, a przy płytkich poziomach również przez studnie kopalne (przypadek w gminie Prudnik). W rejonie gminy Korfantów eksploatowane są wody piętra czwartorzędowego oraz trzeciorzędowego.

W miejscowości Korfantów funkcjonuje ujęcie wody, dla którego została ustanowiona strefa ochrony bezpośredniej.

Rysunek 4. Strefy ochrony ujęć wody na obszarze Gminy Korfanów (źródło: opracowanie własne)

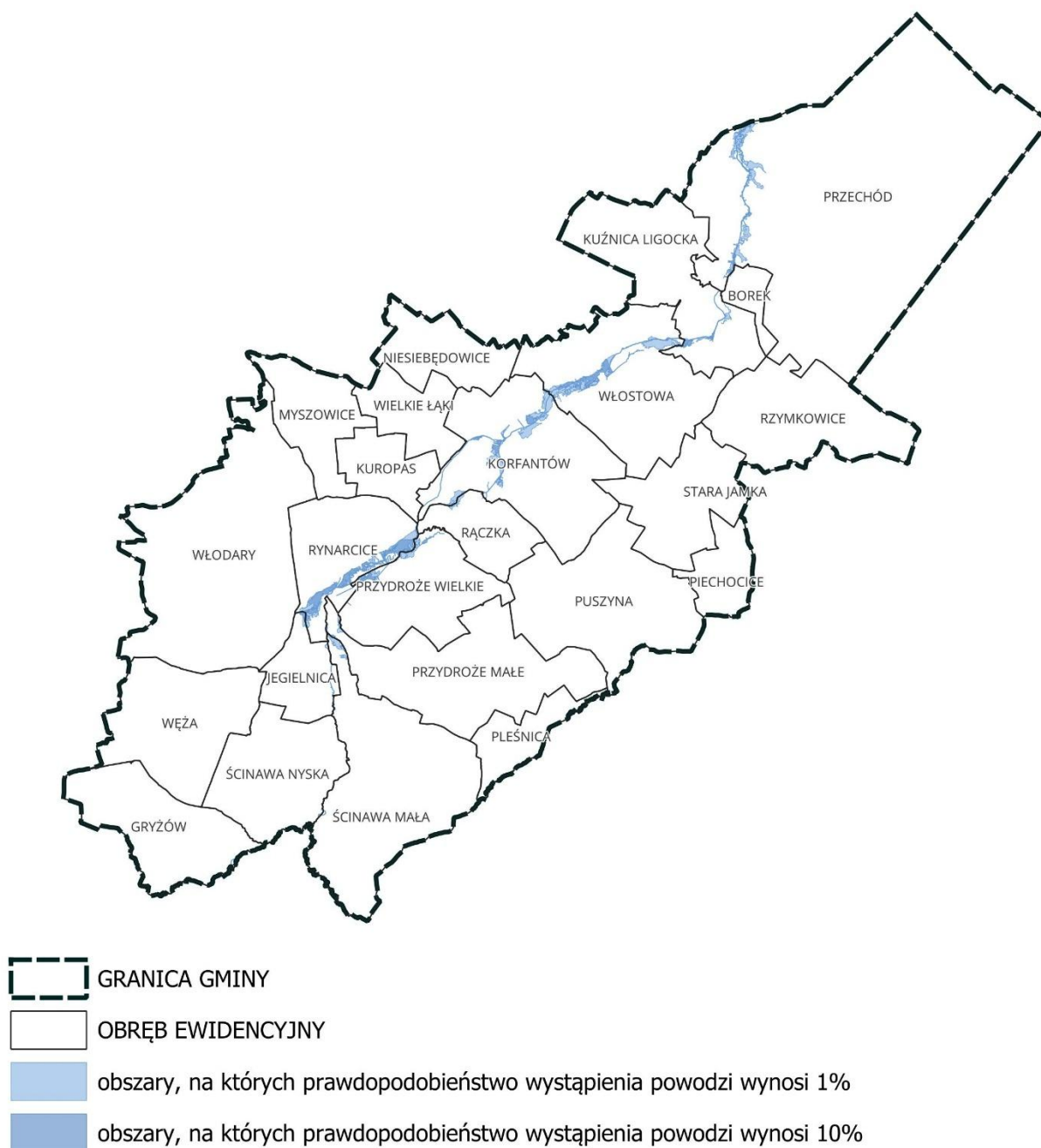
V.6. ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne [6] obszary szczególnego zagrożenia powodzią to:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 %,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224 ustawy [6], stanowiące działki ewidencyjne
- d) pas techniczny;

Na terenie gminy Korfantów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią takie jak:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 10%.

Rysunek 5. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na obszarze Gminy Korfantów (źródło: opracowanie własne)

W grupie terenów zagrożonych powodzią na terenie gminy Korfantów są przede wszystkim obszary bliskiego otoczenia rzeki Ścinawa Niemodlińska jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią rzek. Niestety na terenach

silniej zurbanizowanych zagrożone są również niektóre obszary zamieszkałe, głównie w okolicach miejscowości: Korfantów, Rynarcice i Przechów.

V.7. WARUNKI KLIMATYCZNE

Według podziału na regiony klimatyczne Romera⁸ obszar gminy Korfantów znajduje się w obrębie klimatu podgórnich nizin i kotlin, gdzie charakteryzuje się klimat jako stosunkowo łagodny, o mniejszych, lecz stosunkowo korzystnych dla rolnictwa opadach. W tym obszarze występuje najdłuższy w Polsce okres gospodarczy i wegetacyjny.

Badając z kolei podział na dzielnice rolniczo-klimatyczne wg Gumińskiego⁹ Gmina Korfantów znajduje się w obrębie dzielnicy wrocławskiej (IX), którą uznaje się za najcieplejszą w Polsce, średnia roczna temperatura wynosi 8°C. Wskazuje się ilość dni przymrozkowych poniżej 100, mroźnych poniżej 30. Pokrywa śnieżna poniżej 40 dni. Okres wegetacyjny oszacowano na poziomie 220-225 dni. Opady na poziomie ±600 mm dla Równiny Niemodlińskiej oraz 700 mm dla Plaskowyżu Głubczyckiego.

W strukturze zasilania opady deszczu są wyraźnie przeważające, a opady śnieżne stanowią max. 15 % rocznej sumy opadów. Wielkość parowania terenowego wynosi 450-500 mm. Wiatry w większość z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. Straty wody związane z procesem parowania terenowego, zarówno w obrębie użytków zielnych – z komórek roślinnych oraz w ramach parowania z gruntu, biorąc pod uwagę bardzo rozwiniętą sieć rzeczną i obecność terenów podmokłych, mogą być wyższe niż 500 mm. Korzystnym dla lokalnej retencji wód opadowych i wyrównanie odpływu wód podziemnych jest obecność obszaru Borów Niemodlińskich.¹⁰

V.8. WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE

Gmina Korfantów ma charakter głównie rolniczy, z uwagi na korzystne naturalne warunki środowiska przyrodniczego. Dominacja rolnictwa objawia się również we wskaźniku waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Wskaźnik ten jest wypadkową czynników takich jak: gleby, agroklimat, rzeźba terenu i warunki hydrologiczne. Dla gminy Korfantów wskaźnik ten znacznie przewyższa średnią krajową, dominujące są obszary zlokalizowane w części południowej i zachodniej: Ścinawa Nyska, Gryżów, Węża czy Ścinawa Mała. Najstąbiej, wypadają obszary północne: Kuźnica Ligocka czy Przechód.

Niestety częstokroć tak znaczny udział użytków rolnych, nie sprzyja wysokiej bioróżnorodności - brak zmienności wewnątrz, między i ponadgatunkowej. Obszary polne o wzmożonej intensywności działań gospodarczych stoją w konflikcie z cennymi przyrodniczo obszarami. Jednak siatka pól z rowami, miedzami i zadrzewieniem śródpolnym, łąkami, zakrzaczami pomimo ingerencji człowieka wciąż może odgrywać istotną rolę w kształtowaniu zmienności biologicznej.

⁸ E. Romer Regiony klimatyczne Polski, Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 1949

⁹ R.Gumiński Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce Prace i Studia Geograficzne Tom 22, Warszawa 1998

¹⁰ D. Kieńć, red. A. Pacholewski, Objasnienia do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1: 50 000 Arkusz Niemodlin (0872)Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu „PROXIMA” SA, 1998

Większe powierzchnie leśne zlokalizowane w północnych obszarach omawianego terenu stanowią silny akcent. Na tle całej gminy jest to obszar o najcenniejszych walorach krajobrazowych, który cechuje odporność i zdolność do regeneracji – stabilizacja układu krajobrazowego. Kompleksy leśne tworzą zatem jeden z najważniejszych elementów ekosystemu, uzupełnionego przez obszary łąkowe w dolinach cieków. Zasadna zatem staje się ochrona obszarów bogatych biologicznie. Szczególnym składnikiem lokalnego środowiska i cenną ostoją bioróżnorodności są stare drzewa lub większe drzewostany, w tym pojedyncze skupiska objęte ochroną (tj. pomniki przyrody w ciągu alei lipowej w Gryżowie). Stare drzewa posiadają często liczne dziuple czy szczeliny, będące schronieniem dla ptaków i nietoperzy. Spróchnienia w poszyciu wzbogaca liczbę siedlisk. Obumierające i rozkładające się drzewa z kolei chronią przed szkodnikami zdrowy drzewostan.

Lasy oraz tereny zadrzewione i zakrzewione zajmują niespełna 1/4 powierzchni gminy, przy czym największe skupisko występuje w części północnej gminy. Na przestrzeni wielu dekad naturalne zbiorowiska leśne uległy znaczeniu przekształceniu, z uwagi na brak racjonalnie prowadzonej gospodarki leśnej. Istniejące zbiorowiska są w większości zbiorowiskami wtórnymi. Lasy liściaste występują dość rzadko. Administracyjnie lasy gminy Korfantów znajdują się pod nadzorem trzech nadleśnictw: Prószków, Prudnik, Tułowice.

W obrębie Nadleśnictwa Prószków występują torfowiska, które jako jedne z rzadkich i najbardziej zagrożonych ekosystemów, odgrywają dużą rolę dla retencji i oczyszczania wód. W obrębie Nadleśnictwa największy udział siedlisk stanowią siedliska mieszane świeże: LMśw (63,8%) oraz BMśw (26,8%).

Na terenie obszarów objętych nadzorem Nadleśnictwa Prudnik w granicach gminy Korfantów nie znajdują się wielkopowierzchniowe kompleksy leśne, są to raczej lokalne pojedyncze skupiska. Ponad połowa lasów Nadleśnictwa Prudnik znajduje się na terenach nizin. Na obszarach górskich potencjalną roślinnością są lasy liściaste, w niższych położeniach odnaleźć można roślinność dąbrowy i lasy klonowo-lipowe.

W obrębie Nadleśnictwa Tułowice odnaleźć można typowo nizinny charakter, liczne potoki wpłynęły na rozwinięcie się sieci stawów rybnych w obrębie nadleśnictwa. Są one nie tylko regulatorem stosunków wodnych, ale także ostoją i miejscem lęgowym ptactwa wodnego.¹¹

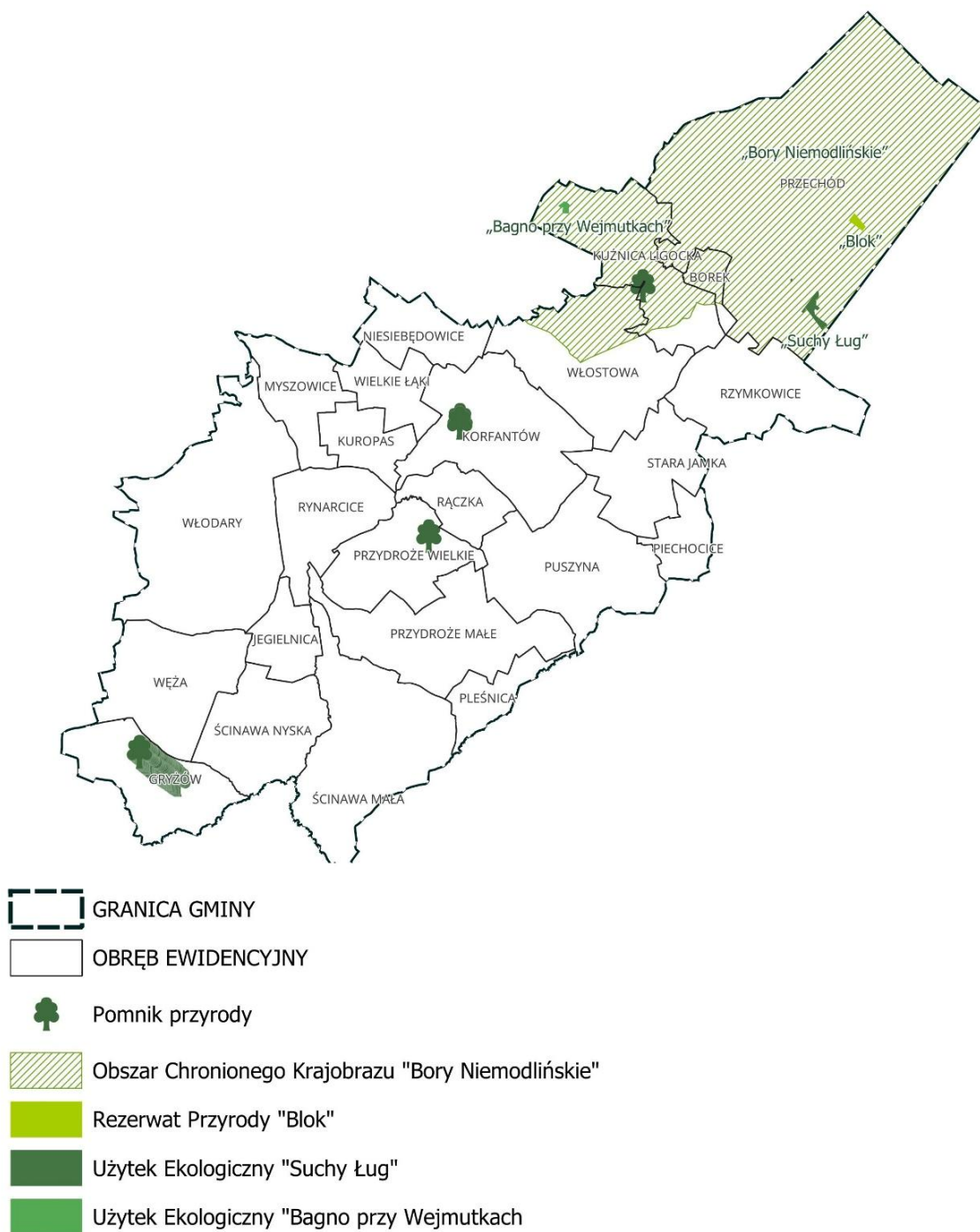
Na terenie gminy Korfantów, na podstawie przeprowadzonych badań terenowych, występuje:

- 5 gatunków roślin objętych ochroną gatunkową ścisłą;
- 6 gatunków roślin objętych ochroną gatunkową częściową.

W granicach gminy Korfantów występują **formy ochrony przyrody**, o których mowa w art. 6 *ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2024 r.* [5]. Ich rozmieszczenie oraz opis przedstawia poniższy rysunek.

---

¹¹ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby planu ogólnego gminy Korfantów

Rysunek 6. Formy ochrony przyrody na obszarze Gminy Korfantów (źródło: opracowanie własne)

Na terenie gminy Korfantów znajdują się następujące obszary oraz obiekty objęte formami ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody „Blok”;
- Obszar chronionego krajobrazu „Bory Niemodlińskie”;
- 139 pomników przyrody (w tym aleja lipowa składająca się z 135 drzew);
- użytek ekologiczny „Suchy Ług”;
- użytek ekologiczny „Bagno przy Wejmutkach”.

Na terenie gminy Korfantów zlokalizowane są następujące siedliska przyrodnicze, które zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [5] rozumie się jako obszary lądowe lub wodne, naturalne, półnaturalne lub antropogeniczne, wyodrębnione w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne¹²:

- starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne,
- zalewane muliste brzegi rzek,
- pionierskie murawy napiaskowe i naskalne,
- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
- mokre łąki użytkowe ekstensywnie,
- szuwary wielkoturzycowe,
- grąd subkontynentalny,
- łąg jesionowo-olszowy,
- łąg topolowo-wierzbowy,
- olsy i łożowiska.

W obrębie Nadleśnictwa Tułowice stwierdzono występowanie 6 lęgowych gatunków ptactwa wodnego: bąk, czapla siwa, łabędź niemy, perkoz dwuczuby, dzikie kaczki i gęsi. Lasy Nadleśnictwa Tułowice są również ostoją dla wielu gatunków zwierząt lądowych: jeleni, sarna, dzik, lis, borsuk, kuna, wyróżnić można również gatunki chronione: orzeł bielik, bocian czarny, żuraw, wydra i bóbr.

Do chronionych gatunków zwierząt, występujących na terenie Nadleśnictwa Prószków, zalicza się m.in.: płazy, takie jak np. ropucha paskówka, ropucha zielona; gady, jak np. padalec, jaszczurki: zwinka i żyworodna, węże: zaskroniec i żmija zygzakowata; ptaki, jak np. muchotłówki: mała, białoszyja, sowa uszata, dudek, kruk, zimorodek, żurawie, bociany czarne; ssaki, jak np. jeże: wschodni i zachodni, ryjówki: aksamitna i malutka, łasice: łaska i gronostaj, kilka gatunków nietoperzy; owady, jak np. modraszek telejus, biegacz wręgaty.

V.9. KLIMAT AKUSTYCZNY

W odniesieniu do klimatu akustycznego, głównymi źródłami emisji jest bliskie sąsiedztwo dróg krajowej nr 41 relacji Nysa – granica państwa oraz dróg wojewódzkich: nr 405 Niemodlin – Korfantów, nr 406 Nysa – Włostowa i nr 407 Nysa – Łącznik oraz pozostałych dróg niższego szczebla. Nadmierny hałas w gminie Korfantów powodowany jest więc przede wszystkim przez ruch drogowy. Szacuje się, że najbardziej uciążliwe w dzisiejszych czasach źródło hałasu jakim jest ruch drogowy stanowi źródło ok. 80 % wszystkich hałasów rozprzestrzeniających się na terenach osadniczych. Dlatego też, tereny sąsiadujące bezpośrednio z pasami drogowymi pod względem akustycznym są obszarami o obniżonych parametrach jakościowych klimatu akustycznego.

---

¹² Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby planu ogólnego gminy Korfantów

Zgodnie z informacjami zawartymi w Prognozie oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Subregionu Południowego na lata 2021-2031 na terenie gminy Korfantów nie wyznaczone zostały punkty pomiarowe hałasu drogowego.

W 2015 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu przeprowadził pomiary w zakresie poziomów hałasu w środowisku na terenie gminy Korfantów, zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2013-2015”. Wyznaczony został punkt pomiarowy przy ul. Wyzwolenia 18 w Korfancie przy drodze wojewódzkiej. Wyniki pomiarów hałasu drogowego krótkookresowego pokazały, że nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu¹³.

V.10. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Źródłem sztucznego pola elektromagnetycznego jest każde urządzenie zasilane prądem elektrycznym, a więc zarówno sprzęty AGD i RTV będące w powszechnym użytku, jak i sieć energetyczna w budynkach, linie elektroenergetyczne, stacje radiowe, telewizyjne, łączności satelitarnej, radiolokacyjne, radionawigacyjne, radiokomunikacji ruchomej lądowej w tym telefonii komórkowej, a także urządzenia elektroenergetyczne służące do przesyłania energii elektrycznej (stacje transformatorowe - rozdzielcze i linie wysokiego napięcia).

W związku z zakładanym rozwojem gminy Korfantów – nowymi terenami wyznaczonymi w planach miejscowych głównie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługową i produkcyjną nastąpi wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną, co spowoduje konieczność budowy nowych sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych. Ponadto na terenie gminy występują urządzenia emitujące promieniowanie: stacje antenowe telefonii komórkowej.

Od 2021 roku, monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* [9]. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach PMŚ dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego. Na terenie gminy Korfantów nie wyznaczono punktu pomiarowego.

V.11. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Gmina Korfantów jest w całości pokryta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, co w dużej mierze determinuje możliwe kierunki zagospodarowania i ogranicza wpływ planu ogólnego na bieżące procesy inwestycyjne. Niemniej jednak, brak realizacji ustaleń projektowanego planu ogólnego mógłby nieść za sobą szereg konsekwencji, w tym w kontekście ochrony środowiska i porządkowania kierunków rozwoju przestrzennego.

Brak wdrożenia ustaleń planu ogólnego może skutkować:

---

¹³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Korfantów na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, Korfantów, 2021 r.

- niewystarczającą ochroną przyrodniczą terenów cennych środowiskowo, zwłaszcza w kontekście ich ewentualnego wykorzystania pod lokalizację instalacji OZE – plan ogólny wprowadza ograniczenia lokalizacyjne w strefach otwartych (SO), które w przypadku jego braku nie miałyby umocowania planistycznego;
- brakiem możliwości dostosowania istniejących planów miejscowych do aktualnych potrzeb społecznych i środowiskowych;
- brakiem możliwości aktualizacji polityki przestrzennej gminy w skali całego obszaru, zwłaszcza w kontekście zmieniających się potrzeb społecznych;
- brakiem narzędzia koordynującego i porządkującego rozwój przestrzenny, co w dłuższej perspektywie mogłoby utrudnić racjonalne prowadzenie polityki planistycznej, a także spowolnić procesy zmiany przeznaczenia gruntów w MPZP zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców i inwestorów.

Z perspektywy środowiskowej plan ogólny, mimo że nie zastępuje obowiązujących MPZP, stanowi ważne narzędzie porządkujące i ograniczające możliwość rozwoju inwestycji potencjalnie uciążliwych w obszarach szczególnie cennych przyrodniczo. Brak jego wdrożenia osłabiłby spójność systemu planowania przestrzennego oraz mógłby zwiększyć ryzyko wystąpienia konfliktów przestrzennych i środowiskowych.

VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach gminy Korfantów występują **formy ochrony przyrody**, o których mowa w art. 6 *ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.* [5]. Ich opis przedstawia poniższa tabela.

KOD	FORMA OCHRONY	NAZWA	DATA USTANOWIENIA	OPIS
PL.ZIPOP.1393. RP.1243	Rezerwat przyrody	Blok	1959-10-05	Powierzchnia [ha]: 6,5600 Rodzaj rezerwatu: leśny Typ rezerwatu: fitocenotyczny Podtyp rezerwatu: zbiorowisk leśnych Typ ekosystemu: leśny i borowy Podtyp ekosystemu: borów nizinnych Opis: Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu boru świeżego, naturalnego pochodzenia, stanowiącego pozostałość dawnej Puszczy Niemodlińskiej. Poleżenie: Rezerwat znajduje się w miejscowości Przechód na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”
PL.ZIPOP.1393. OCHK.415	Obszar chronionego krajobrazu	Bory Niemodlińskie	1989-01-01	Powierzchnia [ha]: 49170,5000 Opis: Obszar Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie położony jest w obrębie Równiny Niemodlińskiej gdzie przeważają tereny

				<p>piaszczyste sandrowe i kemowe ze zlodowacenia odrzańskiego. W związku z takim charakterem gruntów znaczną powierzchnię zajmuje kompleks leśny Borów Niemodlińskich, w którym utworzono kilka rezerwatów przyrodniczych m.in. Blok (6.6 ha), ze starodrzewiem sosnowym. Ze względu na dużą lesistość region jest słabo zaludniony. Położenie: Północna część gminy Korfantów, miejscowości: Przychód, Borek, Kuźnica Ligocka. Włostowa, Wierzbie, Sowin</p>
<p>PL.ZIPOP.1393.PP. 1607033.26</p>	<p>Pomnik przyrody</p>	<p>Brak</p>	<p>1952-10-21</p>	<p>Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworu: drzewo Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 217 Obwód [cm]: 682 Opis pomnika: ułamany konar Położenie: Nadleśnictwo Tułowice, Obręb leśny: Tułowice, Leśnictwo: Kuźnica Ligocka, Oddz. 225, Za stadionem. W parku około 100 m od boiska.</p>
<p>PL.ZIPOP.1393. PP.1607033.283</p>	<p>Pomnik przyrody</p>	<p>Brak</p>	<p>1971-06-21</p>	<p>Typ pomnika: Wieloobiektowy Podtyp pomnika: Aleja 135 szt. drzew z gatunku Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Opis pomnika: Aleja składa się z 135 szt. drzew z gatunku lipa drobnolistna. Długość alei 1200 mb Położenie: w miejscowości Gryzów w gromadzie Ścinawa, przy drodze z Prudnika do Nysy.</p>
<p>PL.ZIPOP.1393.PP. 1607033.284</p>	<p>Pomnik przyrody</p>	<p>Brak</p>	<p>1971-06-21</p>	<p>Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworu: drzewo Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 210 Obwód [cm]: 660 Opis pomnika: ułamane konary, ubytki w pniu drzewa Położenie: Nadleśnictwo: Tułowice, Obręb leśny: Tułowice, Leśnictwo: Kuźnica Ligocka, Oddz.: 255, (rośnie na grobli w parku zabytkowym)</p>
<p>PL.ZIPOP.1393.PP. 1607033.2</p>	<p>Pomnik przyrody</p>	<p>Brak</p>	<p>2001-12-12</p>	<p>Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworu: drzewo Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 28 Pierśnica [cm]: 139 Obwód [cm]: 437 Opis pomnika: część konarów uschnięta - pozbawiona liści Położenie: Nadleśnictwo Tułowice, Obręb leśny: Tułowice, Leśnictwo: Kuźnica Ligocka, Oddz. 255, (rośnie na grobli w parku zabytkowym,)</p>
<p>PL.ZIPOP.1393.PP. 1607033.5</p>	<p>Pomnik przyrody</p>	<p>Brak</p>	<p>2001-12-12</p>	<p>Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworu: drzewo Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 27 Pierśnica [cm]: 179 Obwód [cm]: 562</p>

				Opis pomnika: ułamany konar, ubytek w korze drzewa
PL.ZIPOP.1393.UE.1607033.44	Użytek ekologiczny	Suchy Ług	1997-02-14	Rodzaj użytku: płaty nieużytkowanej roślinności Powierzchnia [ha]: 29,5800 Opis: Celem ochrony jest ciąg śródleśnych łąk o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Łąki są również miejscem stałego żerowania bociana czarnego i żurawia Położenie: Użytek ekologiczny znajduje się w miejscowości Przechód na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”
PL.ZIPOP.1393.UE.1607033.51	Użytek ekologiczny	Bagno przy Wejmutkach	1997-02-14	Nazwa: Bagno przy Wejmutkach Rodzaj użytku: bagno Powierzchnia [ha]: 4,6400 Położenie: Użytek ekologiczny znajduje się w miejscowości Kuźnica Ligocka na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”

Tabela 2. Wykaz form ochrony przyrody na terenie gminy Korfantów (źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>)

Dla zapewnienia realizacji celów ochrony przyrody, wynikających z przepisów odrębnych, plan ogólny gminy Korfantów **uwzględnia występowanie form ochrony przyrody** poprzez odpowiednie przypisanie im stref planistycznych oraz ograniczenie zakresu dopuszczalnego zagospodarowania.

Na obszarze rezerwatu przyrody oraz użytków ekologicznych:

- wyznaczono strefę otwartą (SO),
- nie przypisano profili funkcjonalnych dodatkowych.

Przyjęte rozwiązanie zapewnia zachowanie ochronnego charakteru tych obszarów oraz pełną zgodność z przepisami *ustawy o ochronie przyrody* [6].

Na obszarze Obszaru Chronionego Krajobrazu:

- ograniczono możliwość lokalizacji nowej zabudowy poprzez niewyznaczenie nowych stref planistycznych z zabudową mieszkaniową (SJ, SZ, SW), gospodarczych (SP) oraz usługowych (SU);
- na terenach, które nie zostały przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wyznaczono strefę otwartą (SO), bez przypisania profili funkcjonalnych dodatkowych.

Rozwiązania te miały na celu ograniczenie presji inwestycyjnej oraz zachowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych obszaru.

Tereny, na których zlokalizowane są pomniki przyrody:

- w większości przypadków objęto strefą otwartą (SO) lub strefą zieleni i rekreacji (SN);
- pomniki przyrody w formie alei lipowej w Gryżowie, zlokalizowanej w pasie drogowym, ujęto w strefie infrastrukturalnej (SI), co wynika z jej przebiegu w obrębie istniejącego układu komunikacyjnego i nie narusza zasad ochrony pomników przyrody, określonych w przepisach odrębnych.

Uwzględnienie form ochrony przyrody w planie ogólnym gminy Korfantów zostało przeprowadzone w sposób kompleksowy i spójny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz ładu przestrzennego. Przyjęte rozwiązania mają na celu zachowanie trwałości funkcji przyrodniczych i krajobrazowych terenów objętych ochroną, ograniczenie

presji inwestycyjnej na najcenniejsze przyrodniczo fragmenty przestrzeni gminy oraz utrzymanie ciągłości lokalnych struktur i korytarzy ekologicznych.

VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W ramach sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności projektu planu ogólnego gminy Korfantów z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Weryfikacji podlegało, czy przyjęte ustalenia przestrzenne są spójne z kierunkami działań określonymi w dokumentach strategicznych, w tym w szczególności:

EUROPEJSKI ZIELONY ŁAD

Europejski Zielony Ład to strategiczny dokument Unii Europejskiej przyjęty w grudniu 2019 roku, który wyznacza kierunek działań UE w zakresie ochrony klimatu i środowiska.

Strategia formułuje następujące cele o charakterze politycznym:

- neutralność klimatyczna,
- bezpieczeństwo energetyczne,
- gospodarka o obiegu zamkniętym,
- ochrona i odbudowa ekosystemów i bioróżnorodności,
- zrównoważona i inteligentna mobilność,
- zdrowy i przyjazny środowisku system żywnościowy,
- budowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby.

AGENDA 2030

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju przyjęta przez Organizację Narodów Zjednoczonych to program działań definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

EUROPEJSKA KONWENCJA KRAJOBRAZOWA

Europejska Konwencja Krajobrazowa została sporządzona we Florencji 20 października 2000 r. Konwencja została ratyfikowana przez Polskę 27 września 2004 r., a weszła w życie 1 stycznia 2005 r. Celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej.

W ramach realizacji zapisów Konwencji, podejmowane są działania mające na celu m.in.:

- prawne uznanie krajobrazu jako istotnego komponentu otoczenia ludzi;
- ustanowienie procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem;

- uwzględnianie kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030, TZW. SPA2020.

To pierwszy dokument strategiczny, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu. Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Działania te, podejmowane zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne, będą dokonywane poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój technologii. Obejmują one zarówno przedsięwzięcia techniczne, takie jak np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią.

"POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030 – STRATEGIA ROZWOJU W OBSZARZE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ" – PEP2030.

PEP2030 jest najważniejszym dokumentem strategicznym w tym obszarze. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców.

PEP2030 będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

KRAJOWY PLAN NA RZECZ ENERGII I KLIMATU NA LATA 2021-2030

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.

- bezpieczeństwa energetycznego,
- wewnętrznego rynku energii,
- efektywności energetycznej,
- obniżenia emisyjności oraz
- badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- -7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:

- 14% udziału OZE w transporcie, o roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

Analiza planu ogólnego gminy Korfantów, wykazała że uwzględnia on **cele powyższych dokumentów**, w szczególności:

- **ochronę zasobów przyrodniczych i bioróżnorodności** poprzez zachowanie i ochronę form ochrony przyrody oraz użytków rolnych i leśnych – ustalenie dużych obszarów strefy otwartej (SO),
- **rozwój technologii i przedsiębiorczości** poprzez wyznaczanie terenów pod rozwój działalności gospodarczych - ustalenie strefy usługowej (SU) i strefy gospodarczej (SP),
- **rozwój efektywności energetycznej** poprzez wskazanie terenów pod instalacje OZE – ustalenie strefy otwartej (SO) z wyznaczonym profilem dodatkowym – teren elektrowni słonecznej i wiatrowej w zależności od uwarunkowań przestrzennych oraz dopuszczenie OZE w innych strefach związanych z zabudową,
- **promowanie zrównoważonego rozwoju przestrzennego i przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy** poprzez ustalenie parametrów zabudowy oraz ograniczenie stref dopuszczających zabudowę mieszkaniową (SJ, SZ, SW),
- **wsparcie dla produkcji rolnej** poprzez wyznaczanie stref umożliwiających rozwój działalności rolniczej z zastosowaniem rozwiązań proekologicznych - ustalenie stref produkcji rolniczej (SR),
- **uwzględnienie uwarunkowań z zakresu infrastruktury społecznej, technicznej i transportowej** poprzez ustalenie stref usługowych (SU), stref infrastrukturalnych (SI) oraz stref komunikacyjnych (SK).

VIII. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

W niniejszym rozdziale przedstawiono ocenę potencjalnych znaczących oddziaływań, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego gminy Korfantów, z uwzględnieniem różnorodnych form oddziaływań środowiskowych, takich jak: oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, a także pozytywne i negatywne.

Ocena oddziaływania na środowisko została dokonana w odniesieniu do stref planistycznych wyznaczonych w planie ogólnym, stanowiących ramy polityki przestrzennej gminy. Ze względu na charakter dokumentu, który nie wskazuje konkretnych lokalizacji inwestycji ani szczegółowych parametrów technicznych, oddziaływania te mają charakter potencjalny i zależą od przyszłych ustaleń planów miejscowych.

Biorąc powyższe pod uwagę, w prognozie oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie poszczególnych stref planistycznych na:

- cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta,
- ludzi,
- wody,
- powietrze i klimat,
- powierzchnię ziemi i krajobraz,
- zasoby naturalne,
- zabytki oraz dobra materialne.

VIII.1. ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Na terenie gminy Korfantów nie wyznaczono obszarów Natura 2000. Najbliższe obszary tej sieci zlokalizowane są poza granicami administracyjnymi gminy. W związku z tym realizacja ustaleń planu ogólnego nie będzie powodować bezpośredniego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 ani na jego integralność.

Z uwagi na powyższe przewiduje się następujący charakter oddziaływań:

- **oddziaływania bezpośrednie** – nie wystąpią,
- **oddziaływania pośrednie (pozytywne)** – związane z ograniczeniem presji inwestycyjnej oraz zachowaniem ciągłości korytarzy ekologicznych w dolinach rzek i kompleksach leśnych.

VIII.2. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

W ramach ustaleń planu ogólnego gminy Korfantów przewidziano rozwój zabudowy głównie na terenach już przekształconych lub przewidzianych do zagospodarowania w obowiązujących dokumentach planistycznych. Zakłada się, że zmiany w strukturze przestrzennej gminy będą polegały przede wszystkim na uzupełnianiu luk w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenów rezerwowych w granicach istniejących jednostek osadniczych. Z tego względu nie przewiduje się istotnego przekształcania środowiska naturalnego ani wyraźnej redukcji różnorodności biologicznej.

Oddziaływanie na komponent przyrodniczy może wynikać z przekształceń siedlisk w wyniku inwestycji związanymi z odnawialnymi źródłami energii, które dopuszcza się na części stref otwartych.

W projekcie planu ogólnego zachowano i uwzględniono istniejące struktury środowiskowe – lasy, ciekі wodne, tereny zieleni naturalnej – które nadal będą pełnić istotne funkcje przyrodnicze, w tym jako siedliska oraz korytarze ekologiczne umożliwiające migrację fauny. Wyznaczenie stref otwartych (SO) i ograniczenie możliwości zabudowy na terenach o wysokiej wartości przyrodniczej działa korzystnie na zachowanie warunków bytowania wielu gatunków zwierząt i roślin.

Oddziaływania związane z realizacją planu ogólnego na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta mogą mieć charakter zarówno niekorzystny, jak i korzystny, w zależności od lokalizacji oraz sposobu realizacji inwestycji. Ich charakterystyka przedstawia się następująco:

- **oddziaływania bezpośrednie** – możliwe w obrębie nowych terenów inwestycyjnych (np. utrata siedlisk, presja na istniejące układy przyrodnicze),
- **oddziaływania pośrednie** – związane z fragmentacją siedlisk,
- **oddziaływania wtórne** – np. wzrost barier migracyjnych, hałas komunikacyjny, sztuczne oświetlenie,
- **oddziaływania skumulowane** – mogą wystąpić w przypadku koncentracji inwestycji w sąsiedztwie istniejących form ochrony przyrody i korytarzy ekologicznych,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe** – o charakterze negatywnym w przypadku przekształcania środowiska naturalnego pod zabudowę,
- **oddziaływania pozytywne** – wynikające z uporządkowania struktury przestrzennej i ograniczenia rozlewania się zabudowy na tereny niezainwestowane oraz z zachowania terenów zielonych pełniących funkcje siedliskowe i migracyjne.

VIII.3. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Oddziaływania na zdrowie i życie ludzi stają się istotne, gdy dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, zanieczyszczeń powietrza czy emisji innych substancji szkodliwych dla zdrowia.

Z uwagi na ramowy charakter planu ogólnego gminy Korfantów, który nie przesądza o konkretnych inwestycjach, lecz wyznacza jedynie strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy nie jest możliwa jednoznaczna ocena ryzyka dla zdrowia ludzi. Szczegółowa analiza oddziaływań nastąpi na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w razie potrzeby decyzji środowiskowych.

Ustalenia planu ogólnego zakładają wyraźne rozgraniczenie funkcji terenów, co sprzyja minimalizowaniu konfliktów przestrzennych. Ponadto dla strefy gospodarczej (SP) i usługowej (SU) wprowadzono profil dodatkowy umożliwiający lokalizację zieleni urządzonej, zieleni naturalnej, lasów i wód, co stanowi potencjał dla przyszłego kształtowania pasów zieleni izolacyjnej. W planie przewidziano możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii, co może ograniczyć negatywny wpływ na jakość powietrza.

Oddziaływania potencjalnie niekorzystne dla ludzi będą związane głównie z fazą realizacji inwestycji związanych z dodaniem stref umożliwiających zabudowę, w szczególności:

- wzrostem hałasu i zapylenia,
- emisją spalin z maszyn budowlanych,
- okresowym pogorszeniem bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- możliwymi uciążliwościami komunikacyjnymi w rejonach inwestycji.

Oddziaływania te będą miały charakter lokalny, bezpośredni, krótkoterminowy lub chwilowy, i wygasną po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji.

Z drugiej strony, realizacja ustaleń planu ogólnego może generować pozytywne skutki społeczne, w szczególności:

- poprawę warunków życia w wyniku uporządkowania struktury przestrzennej,
- zwiększenie dostępności komunikacyjnej i bezpieczeństwa drogowego,
- lokalny rozwój gospodarczy, tworzenie miejsc pracy i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

Te pozytywne efekty będą miały charakter pośredni, długoterminowy i stały, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy Korfantów.

Podsumowując, charakter oddziaływań na ludzi przedstawia się następująco:

- **oddziaływania bezpośrednie negatywne** – w fazie budowy - związane z hałasem, zapyleniem, czasowym pogorszeniem bezpieczeństwa,
- **oddziaływania pośrednie pozytywne** – wynikające z uporządkowania przestrzeni i rozwoju funkcji gospodarczych,
- **oddziaływania chwilowe i krótkoterminowe** – negatywne w fazie realizacji inwestycji,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe** – pozytywne, związane z poprawą jakości życia, estetyki przestrzeni i aktywizacją społeczno-gospodarczą.

VIII.4. ODDZIAŁYWANIE NA WODY

W granicach gminy Korfantów występuje zarówno strefa ochronna ujęcia wody, jak i strategiczne trzy obszary Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP), stanowiące zasoby o znaczeniu krajowym.

Strefa ochronna ujęcia wody została uwzględniona poprzez wyznaczenie strefy infrastrukturalnej (SI), co zapewnia ochronę funkcjonujących urządzeń i terenów ujęć wód przed zabudową i działalnością mogącą powodować zanieczyszczenie. W planie przyjęto zasadę ograniczenia rozwoju na terenach niezainwestowanych – lokalizując strefy z zabudową w sposób zwarty i w istniejących jednostkach osadniczych.

Ocenia się, że realizacja planu ogólnego nie spowoduje znaczących, trwałych negatywnych oddziaływań na wody. Mogą jednak wystąpić potencjalne oddziaływania, które przedstawiają się następująco:

Oddziaływania negatywne:

- bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe – możliwe w fazie realizacji inwestycji, szczególnie na terenach nieuzbrojonych w kanalizację, w postaci zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych (np. wycieki substancji ropopochodnych, ścieki budowlane),
- bezpośrednie i długoterminowe – mogące wystąpić w przypadku intensywnej działalności rolniczej z użyciem nawozów i środków ochrony roślin,
- pośrednie – wynikające z ograniczenia retencji spowodowanej wzrostem powierzchni uszczelnionych.

Oddziaływania pozytywne:

- pośrednie, długoterminowe i stałe – wynikające z:
  - zachowania i uwzględnienia w strukturze przestrzennej gminy obszarów biologicznie czynnych (strefy otwarte (SO) obejmujące tereny zieleni, lasy, ciekły wodne),
  - ograniczenia zabudowy na obszarach cennych hydrologicznie i retencyjnie,

Podsumowując:

- **oddziaływania bezpośrednie:** negatywne, lokalne, krótkoterminowe - w fazie budowy realizując wyznaczone w planie strefy z zainwestowaniem; pozytywne - w zakresie zagospodarowania i ochrony ujęć wody,
- **oddziaływania pośrednie:** pozytywne – wynikające z zachowania struktur retencyjnych i terenów zielonych,

- **oddziaływania wtórne:** mogą dotyczyć zmian lokalnego obiegu wód powierzchniowych w wyniku przekształceń gruntów,
- **oddziaływania skumulowane:** potencjalne – w przypadku koncentracji inwestycji bez rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe:** pozytywne – przy właściwej realizacji potencjalnych inwestycji,
- **oddziaływania chwilowe i krótkoterminowe:** negatywne – głównie w fazie realizacyjnej potencjalnych inwestycji.

Łącznie ustalenia planu ogólnego wspierają racjonalne gospodarowanie przestrzenią w sposób sprzyjający ochronie zasobów wodnych, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

VIII.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE I KLIMAT

Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Korfantów może wiązać się z oddziaływaniem na jakość powietrza atmosferycznego oraz lokalny klimat, szczególnie w kontekście terenów inwestycyjnych przewidzianych w strefach z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej, usługowej i gospodarczej.

Potencjalne negatywne oddziaływania mogą wynikać z:

- emisji zanieczyszczeń powietrza związanych z indywidualnymi systemami grzewczymi, szczególnie przy wykorzystaniu paliw stałych (tzw. niska emisja),
- wzrostu emisji komunikacyjnych – zarówno z istniejącej, jak i nowo realizowanej infrastruktury drogowej,
- emisji pyłów i spalin w trakcie prac budowlanych oraz transportu materiałów,
- oddziaływań odorowych z działalności rolniczej (szczególnie w strefach SO).

Wymienione oddziaływania będą miały charakter:

- bezpośredni, długoterminowy i stały – w zakresie emisji z budynków i transportu drogowego,
- bezpośredni, krótkoterminowy i chwilowy – w fazie realizacji inwestycji (pylenie, spaliny ze sprzętu, emisja z transportu),
- lokalny i okresowy – w przypadku emisji odorów związanych z nawożeniem gruntów rolnych,
- pośredni i skumulowany – w przypadku koncentracji inwestycji w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych.

Z drugiej strony, plan ogólny zawiera szereg rozwiązań ograniczających presję na jakość powietrza i klimat:

- pozytywne oddziaływania pośrednie, długoterminowe i stałe będą wynikać z zachowania struktur biologicznie czynnych (strefy SO, SN) oraz wyznaczenia minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej w strefach z zabudową, co korzystnie wpływa na mikroklimat,
- dopuszczenie możliwości lokalizacji odnawialnych źródeł energii (OZE) w strefach co ograniczy zależność od źródeł wysokoemisyjnych i wpisuje się w cele klimatyczne i politykę poprawy jakości powietrza.

Podsumowując, oddziaływania na powietrze i klimat związane z realizacją ustaleń planu ogólnego mają zróżnicowany charakter:

- **oddziaływania bezpośrednie: negatywne** – emisje w fazie realizacji i użytkowania, **pozytywne** – poprawa mikroklimatu przez ochronę terenów stanowiących powierzchnie biologicznie czynne,

- **oddziaływania pośrednie: pozytywne** – dzięki możliwości lokalizacji OZE i zachowaniu naturalnych struktur środowiskowych,
- **oddziaływania krótkoterminowe i chwilowe: negatywne** – w fazie budowy,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe: pozytywne** – poprzez wspieranie niskoemisyjnych źródeł energii.

VIII.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I KRAJOBRAZ

Obszary przewidziane pod rozwój w planie ogólnym gminy Korfantów obejmują tereny już przekształcone antropogenicznie, o dostosowanej rzeźbie terenu, na których funkcjonuje istniejące zainwestowanie oraz obszary już przeznaczone pod zainwestowanie. Mimo to, realizacja ustaleń planu ogólnego może prowadzić do częściowych przekształceń powierzchni ziemi – szczególnie w przypadku lokalizacji inwestycji na terenach dotychczas niezabudowanych.

Potencjalne zmiany obejmować będą:

- przekształcenia rzeźby terenu wynikające z konieczności jego adaptacji do potrzeb inwestycyjnych,
- naruszenie pokrywy glebowej w trakcie prowadzenia prac budowlanych i robót ziemnych,
- lokalne zmiany związane z budową infrastruktury technicznej i drogowej (np. wyłączenie gruntów z użytkowania rolniczego).

Oddziaływania negatywne będą miały charakter:

- bezpośredni, krótkoterminowy – szczególnie na etapie realizacji inwestycji (prace ziemne, składowanie materiałów, wzmożony ruch pojazdów),
- lokalny – ograniczony do miejsc prowadzenia robót.

Dodatkowe zagrożenia mogą wiązać się z budową infrastruktury technicznej, w szczególności sieci podziemnych, które wymagają zdjęcia wierzchniej warstwy gleby. Wymaga to działań odtworzeniowych po zakończeniu prac, w celu zachowania wartości przyrodniczych i rolniczych gleb.

W planie ogólnym uwzględniono konieczność ochrony gleb wysokich klas bonitacyjnych. W większości przypadków tereny o najwyższej przydatności rolniczej zostały uwzględnione w ramach strefy otwartej (SO), co umożliwi zachowanie ich jako terenów użytkowanych rolniczo i wpisuje się w cele ochrony zasobów glebowych i przeciwdziała ich trwałej degradacji.

W zakresie krajobrazu, realizacja nowych inwestycji może w ograniczonym zakresie zmienić charakter przestrzeni – dotyczy to zwłaszcza wprowadzenia zabudowy na terenach otwartych, zielonych czy rolnych. Jednak dzięki zachowaniu historycznego układu osadniczego, uwzględnieniu ochrony krajobrazu kulturowego oraz uzupełnianiu zabudowy zgodnie z zasadami ładu przestrzennego, wpływ ten może być neutralny lub pozytywny.

Plan ogólny wspiera zachowanie i ekspozycję istniejących wartości krajobrazowych, w tym układy ruralistyczne wsi oraz krajobraz rolniczy i naturalny.

Podsumowując, charakter oddziaływań kształtuje się następująco:

- **oddziaływania bezpośrednie: negatywne** – przekształcenia powierzchni ziemi na etapie budowy;
- **pozytywne** – ochrona i wzmacnianie wartości krajobrazowych,

- **oddziaływania pośrednie: negatywne** – możliwe pogorszenie estetyki przestrzeni w wyniku niekontrolowanego rozwoju; **pozytywne** – uporządkowanie układów przestrzennych ograniczając zabudowę,
- **oddziaływania wtórne:** możliwe w przypadku pogorszenia jakości gleb wskutek zaniedbań w rekultywacji terenów po realizacji inwestycji,
- **oddziaływania krótkoterminowe i chwilowe: negatywne** – na etapie robót budowlanych,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe: pozytywne** – związane z uporządkowaniem przestrzeni, ochroną wartości kulturowych i krajobrazowych oraz ograniczeniem rozpraszania zabudowy.

VIII.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Na terenie gminy Korfantów nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych, w związku z czym brak jest wyznaczonych terenów i obszarów górniczych, co powoduje, że realizacja planu ogólnego nie będzie powodować oddziaływań w przedmiotowym zakresie.

VIII.8. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI ORAZ DOBRA MATERIALNE

Na terenie gminy Korfantów znajduje się szereg zabytków nieruchomych objętych formami ochrony, zarówno poprzez wpis do rejestru zabytków, jak i ujęcie w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków.

W planie ogólnym uwzględniono ich lokalizację oraz znaczenie dla krajobrazu kulturowego, poprzez odpowiednie ukształtowanie stref oraz wprowadzenie narzędzi ochrony.

Ochrona dziedzictwa kulturowego została zapewniona poprzez:

- wprowadzenie odpowiednich stref planistycznych na terenach objętych ochroną konserwatorską, w szczególności stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) oraz zagrodową (SZ) w obrębie historycznych układów ruralistycznych i zabytkowych zespołów wiejskich, jako forma ochrony ich struktury i funkcji,
- lokowanie obiektów zabytkowych w ramach odpowiednich stref planistycznych, dostosowując funkcje do charakteru obiektów chronionych - poprzez dopuszczenie usług w zespołach zamkowych, pałacowych dworskich i folwarcznych, co umożliwi realizację usług publicznych, usług kultury oraz turystyki,
- przeznaczenie zabytkowych parków jako strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz stref otwartych (SO), zapewniając ochronę krajobrazu kulturowego,
- wprowadzenie ograniczeń w zakresie wysokości zabudowy i intensywności użytkowania terenów w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów chronionych,
- brak wprowadzania nowych inwestycji kolidujących z zachowanymi układami historycznymi oraz wartościowymi obiektami architektury,
- uwzględnienie stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków poprzez ich lokalizację w ramach stref otwartych (SO) oraz strefy zieleni i rekreacji (SN), bez wyznaczania dodatkowych profili funkcjonalnych.

Dzięki tym rozwiązaniom plan ogólny sprzyja zachowaniu i ekspozycji dziedzictwa kulturowego, a także umożliwia jego wykorzystanie w celach edukacyjnych, społecznych i turystycznych.

Charakterystyka oddziaływań przedstawia się następująco:

- **oddziaływania bezpośrednie pozytywne** – wynikające z ochrony funkcjonalno-przestrzennej zabytków i ich otoczenia,
- **oddziaływania pośrednie pozytywne** – wspierające możliwości adaptacji i wykorzystania obiektów zabytkowych dla potrzeb kultury, rekreacji i usług publicznych,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe pozytywne** – związane z trwałym zachowaniem i ekspozycją walorów kulturowych gminy.

VIII.9. PODSUMOWANIE

W celu przejrzystego przedstawienia wyników oceny oddziaływania ustaleń planu ogólnego gminy Korfantów na środowisko dokonano kategoryzacji stref planistycznych według potencjalnych uciążliwości i zagrożeń środowiskowych, jakie mogą wystąpić w związku z ich realizacją.

Dla każdej kategorii przeprowadzono ocenę według następujących kryteriów:

- charakter oddziaływania,
- zasięg oddziaływania,
- intensywność przekształceń,
- bezpośredniość oddziaływania,
- okres trwania oddziaływania,
- częstotliwość oddziaływania.

OBSZARY O KORZYSTNYM ODDZIAŁYWANIU (BRAK UCIAŻLIWOŚCI DLA ŚRODOWISKA):

➤ SN – STREFA ZIELENI I REKREACJI

- charakter oddziaływania – pozytywny,
- zasięg oddziaływania - lokalny i ponadlokalny,
- intensywność przekształceń – nieistotna,
- bezpośredniość oddziaływania - bezpośrednie i pośrednie,
- okres trwania oddziaływania - długoterminowe,
- częstotliwości oddziaływania - stałe i okresowe.

OBSZARY O NIEZNACZNYM ODDZIAŁYWANIU (NIEZNACZNE UCIAŻLIWOŚCI DLA ŚRODOWISKA):

➤ SO – STREFA OTWARTA

- charakter oddziaływania – nieznaczne,
- zasięg oddziaływania – miejscowy,
- intensywność przekształceń – nieznaczna,
- bezpośredniość oddziaływania – bezpośrednie,
- okres trwania oddziaływania - długoterminowe,

- częstotliwości oddziaływania - stałe i okresowe.

OBSZARY O UMIARKOWANYM ODDZIAŁYWANIU (UCIĄŻLIWOŚCI DLA ŚRODOWISKA):

- SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ
- SJ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ
- SZ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ
- SU – STREFA USŁUGOWA
- SR – STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ
- SI – STREFA INFRASTRUKTURALNA
- SC – STREFA CMENTARZY
  - charakter oddziaływania - potencjalnie negatywny i bez znaczenia,
  - zasięg oddziaływania – miejscowy,
  - intensywność przekształceń – zauważalna,
  - bezpośredniość oddziaływania - bezpośrednio i skumulowane,
  - okres trwania oddziaływania - długoterminowe,
  - częstotliwości oddziaływania - stałe i okresowe.

OBSZARY O ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIU (UCIĄŻLIWOŚCI I ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA):

- SP – STREFA GOSPODARCZA
- SK – STREFA KOMUNIKACYJNA
  - charakter oddziaływania - potencjalnie negatywny,
  - zasięg oddziaływania – miejscowy i lokalny,
  - intensywność przekształceń – duża,
  - bezpośredniość oddziaływania - bezpośrednio i pośrednie,
  - okres trwania oddziaływania - długoterminowe,
  - częstotliwości oddziaływania - stałe i okresowe.

IX. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W ramach realizacji postanowień projektowanego dokumentu przewiduje się zastosowanie ogólnych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Proponowane podejście opiera się na zasadach zrównoważonego rozwoju, ochrony zasobów przyrodniczych oraz minimalizacji presji inwestycyjnej.

Biorąc pod uwagę możliwe oddziaływania środowiskowe wynikające z realizacji planu ogólnego, poniżej wskazano rozwiązania służące ich eliminacji lub minimalizacji:

- **W odniesieniu do form ochrony przyrody:** zapobieganie i ograniczanie oddziaływań zrealizowano poprzez kompleksowe ujęcie tych obszarów w strukturze funkcjonalno-przestrzennej planu. Ograniczono możliwość lokalizacji zabudowy na terenach objętych formami ochrony przyrody poprzez zastosowanie stref otwartych (SO) bez dopuszczenia nowych terenów inwestycyjnych. Działania te wspierają trwałość funkcji ekologicznych i krajobrazowych oraz ograniczają presję inwestycyjną na cenne przyrodniczo tereny.

- **W odniesieniu do różnorodności biologicznej, roślin, zwierząt oraz ludzi:** plan wprowadza ograniczenia w zakresie rozwoju zabudowy poprzez precyzyjne wyznaczenie stref funkcjonalnych oraz określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz strefy otwarte (SO) odgrywają istotną rolę w ochronie siedlisk, zapewniając zachowanie warunków bytowania fauny i flory oraz ograniczając negatywny wpływ na jakość życia mieszkańców (np. poprzez oddzielenie funkcji mieszkaniowej od stref potencjalnie uciążliwych).

- **W odniesieniu do wód, powietrza, klimatu, powierzchni ziemi i krajobrazu:** plan promuje zrównoważony rozwój przestrzenny poprzez ochronę gleb, utrzymanie retencji wodnej, ograniczenie rozpraszania zabudowy i wspieranie lokalizacji OZE. Strefy zieleni i rekreacji oraz strefy otwarte pełnią funkcje ochronne, retencyjne, filtrujące i klimatyczne, a ich utrzymanie zmniejsza skalę potencjalnych oddziaływań.

- **W odniesieniu do zabytków i dóbr materialnych:** projekt planu uwzględnia wartości kulturowe poprzez dostosowanie parametrów zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów chronionych oraz zachowanie historycznych układów przestrzennych. Tereny o szczególnych walorach kulturowych objęto strefami zieleni i rekreacji (SN), które sprzyjają ekspozycji wartości dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego.

Z uwagi na **brak** bezpośredniego ani pośredniego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony **obszarów Natura 2000** oraz ich integralność, nie zachodzi potrzeba określania szczególnych rozwiązań kompensacyjnych w odniesieniu do tych obszarów.

X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Na etapie opracowywania projektu planu ogólnego gminy Korfantów przeprowadzono analizę wariantów zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów objętych planem. W szczególności rozważano alternatywne rozwiązania w zakresie:

- lokalizacji stref usługowych i gospodarczych,
- przeznaczenia terenów pod działalność rolniczą,
- wskazania obszarów dla potencjalnej lokalizacji odnawialnych źródeł energii (OZE).

Analizowano również różne warianty kształtowania parametrów urbanistycznych – w tym relacje między powierzchnią zabudowaną a biologicznie czynną – oraz ich wpływ na strukturę przestrzenną, możliwości inwestycyjne i jakość środowiska.

Wybór ostatecznych rozwiązań projektowych poprzedzony był oceną ich potencjalnych skutków środowiskowych, w tym wpływu na istniejące formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, walory krajobrazowe oraz uwarunkowania społeczne i gospodarcze.

Zaproponowane w projekcie planu ogólnego rozwiązania uznano za najbardziej adekwatne z punktu widzenia równoważenia potrzeb rozwojowych gminy z koniecznością zachowania ładu przestrzennego oraz ochrony środowiska. Alternatywne warianty – w szczególności te zakładające intensyfikację zabudowy na obszarach cennych przyrodniczo – zostały odrzucone jako niezgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju.

XI. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko było sprawdzenie, jak planowane zmiany w przestrzeni gminy Korfantów mogą wpływać na środowisko naturalne – w tym na przyrodę, krajobraz, wodę, powietrze oraz jakość życia mieszkańców.

Prognoza dotyczy **projektu planu ogólnego gminy**, który określa, jak w przyszłości będą wykorzystywane różne tereny w gminie – gdzie może powstać zabudowa mieszkaniowa, gospodarcza, usługowa, a gdzie powinny pozostać pola, lasy lub tereny zieleni. Dokument ten nie wskazuje jeszcze konkretnych inwestycji, ale tworzy ogólne ramy ich lokalizacji.

W planie ogólnym wzięto pod uwagę zarówno uwarunkowania lokalne (np. istniejąca zabudowa, tereny chronione), jak i dokumenty nadrzędne – w tym strategię rozwoju gminy, plany wojewódzkie i przepisy ochrony przyrody. Uwzględniono również informacje z dokumentów branżowych (np. dotyczących wód, krajobrazu czy górnictwa).

Wnioski z prognozy są następujące:

- **Większość nowych terenów inwestycyjnych została zaplanowana w miejscach już częściowo zagospodarowanych lub przeznaczonych w obowiązujących planach miejscowych pod konkretne zainwestowanie.** Dzięki temu ograniczono ingerencję w środowisko i zmniejszono ryzyko jego degradacji.
- Na obszarze gminy **nie występują tereny obszaru Natura 2000**, więc plan nie będzie wpływać bezpośrednio na te szczególnie chronione miejsca.
- **Zadbano o ochronę przyrody** – w planie zachowano lasy, tereny zieleni, doliny rzeki i tereny cenne krajobrazowo. Wprowadzono też ograniczenia zabudowy w ich sąsiedztwie.
- **Zaproponowano różne przeznaczenia terenów**, m.in. pod usługi, produkcję, rolnictwo czy rekreację, ale z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.
- Plan wskazuje obszary, na których możliwe będzie wykorzystanie **odnawialnych źródeł energii**, np. elektrowni słonecznych czy elektrowni wiatrowych, co ma pozytywny wpływ na jakość powietrza.
- Ewentualne negatywne skutki dla środowiska – np. hałas, pył, zanieczyszczenia – mogą pojawić się tylko lokalnie, na etapie realizacji inwestycji, i będą mieć charakter tymczasowy.

Podsumowując – projekt planu ogólnego gminy Korfantów został przygotowany z dbałością o środowisko, zgodnie z przepisami prawa oraz zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacja ustaleń planu nie powinna powodować poważnych zagrożeń dla środowiska naturalnego ani dla zdrowia ludzi.

XII. SPIS ILUSTRACJI

<i>Rysunek 1. Lokalizacja głównych elementów infrastruktury transportowej w gminie Korfantów (źródło: opracowanie własne)</i>	18
<i>Rysunek 2. Lokalizacja gruntów rolnych klas I-III oraz leśnych wyznaczonych na podstawie ewidencji gruntów i budynków (źródło: opracowanie własne)</i>	20
<i>Rysunek 3. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych na obszarze Gminy Korfantów (źródło: opracowanie własne)</i>	23
<i>Rysunek 4. Strefy ochrony ujęć wody na obszarze Gminy Korfantów (źródło: opracowanie własne)</i>	27
<i>Rysunek 5. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na obszarze Gminy Korfantów (źródło: opracowanie własne)</i>	28
<i>Rysunek 6. Formy ochrony przyrody na obszarze Gminy Korfantów (źródło: opracowanie własne)</i>	31

XIII. SPIS AKTÓW PRAWNYCH

- [1] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.1130 ze zm.),
- [2] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r., poz. 1292),
- [3] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.),
- [4] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1112 ze zm.);
- [5] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2024 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.1478 ze zm.),
- [6] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.1087 ze zm.).
- [7] Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.),
- [8] Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz.1688 ze zm.),
- [9] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311)

OŚWIADCZENIE AUTORA

Niniejszym oświadczam, że jako autor PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY KORFANTÓW, spełniam wymagania wprowadzone art. 74a ust. 2 pkt 2) Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.)

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Patrycja Graba

